

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA VALAHIA DIN TÂRGOVIȘTE
IOSUD-ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI UMANISTE
Domeniul: CONTABILITATE**

TEZĂ DE DOCTORAT

**IDENTIFICAREA UNOR NOI SOLUȚII INOVATIVE DE AMPLIFICARE A
RELEVANȚEI INFORMAȚIEI FINANCIAR-CONTABILE ÎN EVALUAREA
PERFORMANȚELOR ÎNTREPRINDERII PUBLICE**

« REZUMAT »

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT:
Prof.univ.dr. Victor MUNTEANU**

**DOCTORAND:
Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY)**

**TÂRGOVIȘTE
2019**

PREFAȚĂ

Mulțumiri speciale Profesorului meu coordonator Prof.univ.dr. Victor MUNTEANU care a lucrat alături de mine în realizarea prezentului demers științific, al cărui titlu este "Identificarea unor noi soluții inovative de amplificare a relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice." și care încet, încet s-a transformat în partenerul meu sau chiar prietenul meu de încredere care a avut misiunea dificilă de a ține sub control acțiunile ori inacțiunile mele în abordarea sferei cunoașterii științifice de față, asigurând continuu coerența ideilor mele și concretizarea acestora în studii, cazuri practice, aplicații, direcții de cercetare viitoare și nu în ultimul rând propuneri care pot influența viața întreprinderilor publice în înțelesul acestora definit de legislația în vigoare ca fiind societăți comerciale ori regii autonome unde statul român este acționar majoritar ori integral.

Nu în ultimul rând, adresez mulțumiri acelor care m-au sprijinit în elaborarea studiilor de caz prin permiterea accesului la baze de date ale unor întreprinderi publice al căror nume nu-l voi divulga aici, însă pot afirma cu certitudine că, cercetarea științifică de față reprezintă un punct de interes esențial pentru oricare dintre acestea, mai cu seamă că, întreprinderile publice reprezintă o varietate largă a societăților comerciale care derulează activități de anvergură și de interes economico-social.

Mulțumesc și mă înclin în fața familiei mele ai cărei membri sunt susținătorii mei absoluți în demersul științific realizat suportând absența mea frecventă dintre ei.

Acum, voi da „Cezarului ce-i al Cezarului” și voi adresa mulțumiri infinite tuturor profesorilor mei din Școala Doctorală, intelectuali generoși care au tratat cu seriozitate și respect interesul meu ca doctorand pe tot parcursul studiului teoretico-metodologic și empiric și care au contribuit semnificativ la dezvoltarea mea atât ca teoretician, dar și ca practician orientându-mă permanent către convertirea ideilor teoretice în aplicații practice.

În încheiere le mulțumesc acelor care, cu curaj vor continua studiul aprofundat asupra ideilor mele dezvoltând și consolidând totodată noi rezultate în direcțiile de cercetare identificate în conținutul prezentei cercetări științifice.

CUPRINS

	Pag.
Cuprins.....	3
1. Actualitatea și interesul cercetării științifice	4
2. Problematica cercetării	5
3. Metodologia cercetării	7
4. Obiectivele și ipotezele cercetării științifice.....	10
5. Structura și conținutul cercetării științifice.....	12
5.1. Cuvinte cheie.....	12
5.2. Aspectul compozițional al lucrării	12
6. Conținutul tezei de doctorat.....	14
7. Limitele cercetării și direcții viitoare de cercetare.....	28
8. Concluzii finale	29
9. Considerații personale și contribuții proprii	36
10. Cuprinsul tezei de doctorat	42
11. Lista de lucrări	46
12. Curriculum Vitae	49

1. Actualitatea și interesul cercetării științifice

Dinamica economiei și mediul concurențial în care se manifestă întreprinderile publice în conexiune directă cu diversitatea fenomenelor și proceselor derulate la nivelul acestora impun identificarea fenomenelor cauzale dintre factorii de influență și elementele componente ale ansamblului economic al respectivei întreprinderii publice. Mai mult decât atât, impun renunțarea la rutină și forțează la identificarea unor noi posibilități de creștere a relevanței informației financiar-contabile în contextul evaluării performanțelor pe baza metodelor și tehnicilor de natură științifică în scopul cunoașterii realității economice a respectivelor întreprinderi publice precum și determinarea legăturilor de cauzalitate dintre fenomenele economice și situația financiară a acestora.

Interesul cercetări științifice de față precum și premisele determinante în alegerea temei rezidă din interesul sporit față de beneficiul cetățeanului însă fără a neglija interesul statului, interesul politic ori fiscal în conexiune directă cu îndeplinirea obiectivelor întreprinderii publice, și orientarea acestora către performanță. Toate acestea am încercat să le realizăm atât prin intermediul cunoașterii dobândite atât pe parcursul școlii doctorale, cât și în domeniul în care m-am format ca specialist și am dobândit experiență profesională.

Din studierea literaturii de specialitate, a bazelor de date și a resurselor online identificate în domeniul de interes, am remarcat că guvernanta corporativă încă nu oferă rezultatele așteptate la nivelul întreprinderilor publice motiv pentru care am pornit într-un demers în identificarea unor posibilități realiste de orientare a acestora spre profit prin creșterea relevanței informației financiar-contabile și implicit prin valorificarea superioară a acestora în procesul de evaluare a performanțelor întreprinderii publice. Astfel, dintre lucrările, articole, studii care ne-au încitat în realizarea acestui demers științific amintim pe cele mai relevante în opinia noastră, după cum urmează:

✚ “*Analiză și diagnostic financiar-contabil. Ghid teoretico-aplicativ*” Petrescu S., ne-a atras atenția prin faptul că, aceasta “*contribuie la perfecționarea gândirii economice, a capacității de sinteză și la esențializarea relațiilor de interdependență între fenomenul economic și reflectarea lui în decizia financiară.*”¹

✚ În lucrarea “*Libertate și conformitate în standardele și reglementările contabile*”, Ristea, M. și Dumitru, C., G., au urmărit ca “*pornind de la estimare, evaluare, modelare și măsură*” să identifice “*nemăsura bazată pe libertate și conformitate în paradigmele contabilității [...]*”².

✚ „*Managementul procesului de creare a valorii în contextul guvernării întreprinderii*” –

¹ Petrescu S., “*Analiză și diagnostic financiar-contabil*” Ghid teoretico-aplicativ, ediția a III-a, București, Editura CECCAR, 2010, p. 7;

² Ristea, M., Dumitru, C., G., “*Libertate și conformitate în standardele și reglementările contabile*”, Editura CECCAR, București, 2012, pg. 15;

-
- Avram, V., face o expunere în sensul evoluției sistemului de management pornind de la „separarea funcțiilor de proprietate și decizie” la guvernarea corporatistă cu impact asupra creării de valoare adăugată.
- ✚ Lucrarea „Guvernanța corporativă și profesia contabilă” reflectă interesul C.E.C.C.A.R. pentru subiectul cercetării noastre cuprinzând manifestări științifice desfășurate în septembrie 2012 la Moneasa.
 - ✚ „Guvernanța corporativă în economiile emergente: cazul României” - Feleagă, N., Feleagă, L., Dragomir, V., Bigioi, A.
 - ✚ „Probleme de actualitate cu privire la măsurarea nivelului de guvernanță corporativă în România” - Răileanu, A., Dobroțeanu, C., Dobroțeanu, L.
 - ✚ “Corporate Governance Disclosures in Romania, în Nguyen, D.K., Boubaker, S.” (editori), Gîrbină, M.M., Albu, N., Albu, C.N., Board Directors and Corporate Social Responsibility, Palgrave Macmillan, 2012.
 - ✚ “The United Nations in the Twenty-first Century: Management and Reform Processes in a Troubled Organization”, Lanham, Maryland, U.S.: Rowman & Littlefield, Franda Marcus F. (2006).
 - ✚ Standardele IFRS, Partea A, “Cadrul general conceptual de raportare financiară și dispoziții”, emise la 1 ianuarie 2017, CEECAR.
 - ✚ Standardele IFRS, Partea B, “Cadrul general conceptual de raportare financiară și dispoziții”, emise la 1 ianuarie 2017, CEECAR.

Alegerea domeniului în care am desfășurat cercetarea științifică în ansamblul său a fost în principal acela al criteriului aplicativ, a circumstanțelor în care se manifestă întreprinderile publice, a cunoștințelor teoretico-aplicative dobândite pe parcursul școlii doctorale și nu în ultimul rând pe baza experienței profesionale de care dispun.

Mai mult decât atât, ne-am propus ca prin circumstanțele create în contextul cercetării științifice, întreprinderea publică să beneficieze de “Mâna vizibilă a managementului care a înlocuit mâna nevăzută a forțelor pieței.”³, așa cum apreciază Alfred D. Chandler.

2. Problematica cercetării

Demersul cercetării științifice vizează în principiu întreprinderile publice definite ca fiind “regii autonome și societăți comerciale la care statul deține participații integrale sau majoritare - reprezintă un segment important al economiei naționale și, în consecință, lichiditatea, solvabilitatea și funcționalitatea acestor societăți au o influență determinantă asupra stabilității

³ Pugh, D., S. & Hickson, D., J., (Alfred D. Chandler), *Managementul organizațiilor*, Editura CODECS, Ed. IV, 1989, pg. 33;

ansamblului economiei [...]”⁴, însă nelimitându-se la acestea.

În scopul recunoașterii și stabilirii posibilităților de creștere a relevanței informației financiar-contabile, a conexării acesteia la mediul economic și de control existent la nivelul întreprinderii publice și a obținerii unei evaluări exigente a performanțelor atât din perspectiva gestionării activității cât și din cea a calității deciziilor manageriale ne-am concentrat atenția asupra cunoașterii teoretice, metodologice, legislative și aplicative a activității de natură economico-financiară desfășurată la nivelul oricărei întreprinderi publice.

Centrul de interes în cadrul cercetării științifice este informația financiar-contabilă și tangențial a celei fiscale atât ca factor de influență în evaluarea performanțelor întreprinderii publice cât și evaluarea performanțelor manageriale. Totodată, am urmărit influența informațiilor studiate asupra procesului decizional, a optimizării deciziilor manageriale și nu în ultimul rând interacțiunea creată între informația financiar-contabilă și utilizatorii acesteia în procesul de evaluare a performanțelor în scopul orientării întreprinderii publice către progres printr-o bună guvernare. Mai mult decât atât, am avut în vedere viața economică a întreprinderii publice în circumstanțele actuale legislative urmărind continuu îndeplinirea obiectivelor cercetării în contextul problematicei create, răspunzând la o serie de întrebări care concură la obținerea rezultatelor cercetării științifice, acestea prezentându-se după cum urmează:

- ✚ Raportarea financiară anuală interferează cu responsabilitatea guvernării corporative?
- ✚ Contabilitatea reprezintă instrumentul managementului pentru obținerea unei bune guvernări economice, financiare și fiscale a întreprinderii publice?
- ✚ Relevanța informației financiar-contabile influențează procesul de evaluare a performanțelor economice a întreprinderii publice?
- ✚ Evaluarea, expertiza, analiza diagnostic reprezintă instrumente de apreciere a valorii și situației economico-financiare a întreprinderii publice?
- ✚ Rezultatele controlului de natură economico-financiară pot fi considerate surse informaționale financiar-contabile?
- ✚ Controlul intern și extern realizat la nivelul întreprinderii publice reprezintă o posibilitate de valorizare a informației financiar-contabile?
- ✚ Calitatea controlului economico-financiar, a actului managerial și nu în ultimul rând a vieții economice a întreprinderii publice se află în directă intercondiționalitate cu relevanța informației financiar-contabile?
- ✚ Informația financiar-contabilă reprezintă o condiție fundamentală în evaluarea și buna guvernare a întreprinderii publice?

⁴ O.U.G. nr. 109 din 30 noiembrie 2011 *privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice*, M.O. nr. 883 din 14 decembrie 2011, modificată cu Legea nr. 111 din 27 mai 2016, publicată în [M.O. nr. 415 din 1 iunie 2016](#);

-
- ✚ Există o relație de interdependență între guvernanta corporativă și sistemul informațional financiar contabil creat la nivelul întreprinderii publice?
 - ✚ Guvernanta corporativă reprezintă vectorul de relansare economică și satisfacerea interesului public în conducerea întreprinderilor publice?

Multiplele roluri și funcții ale informației financiar-contabile precum economic, juridic, fiscal ori social, rezultat și consecință a judecății profesionale, calitatea sa de produs al puterii publice sau politice, produs al actelor și faptelor economice și juridice, și fără îndoială factor de influență al acestora, determină necesitatea acută de a identifica posibilități de creștere a relevanței informației financiar contabile.

3. Metodologia cercetării

Elementele de valoare axiomatică ce personalizează cercetarea științifică și totodată o legitimează în aria științelor economice sunt:

- ✚ discursul și delimitarea sintagmelor cheie ale cercetării științifice, respectiv relevanța informației financiar-contabile, performanța și buna guvernare a întreprinderii publice;
- ✚ aprofundări și dezbateri în relațiile create între *informația financiar-contabilă relevantă – performanță – guvernare corporativă*;
- ✚ valorificarea superioară a valențelor informației financiar-contabile prin procesul de evaluare în scopul performării întreprinderii publice.

Investigația empirică utilizată pe parcursul cercetării științifice am dezvoltat-o printr-o cercetare multidisciplinară bazată pe aptitudinile și competențele profesionale de care dispun.

Totodată, cercetarea am realizat-o prin conectarea metodelor de cercetare și a ipotezelor de lucru la concepțiile economice și sociale specifice funcționării întreprinderii publice.

Pentru testarea ipotezelor de lucru am utilizat unul dintre instrumentele esențiale ale desfășurării cercetării științifice și anume *Chestionarul* întocmit în scopul identificării informațiilor utile colectate direct de la sursă, opinii privitoare la posibilitățile de creștere a relevanței informației de natură financiar-contabilă utilă în procesul evaluării performanțelor întreprinderii publice și a unei bune guvernări a acesteia așa cum se poate observa în conținutul subcapitolului VI.2.3.2. denumit "*Prezentarea datelor culese*".

Mai mult decât atât, metodologiile în cercetarea empirică utilizate pe parcursul întregului demers științific sunt dintre cele mai diverse, însă una dintre acestea este metodologia analizei financiare prin intermediul căreia am examinat / analizat informații financiar-contabile utile în înțelegerea evoluției întreprinderii publice prezentată în detaliu în subcapitolul VI.2.3.1. denumit "*Studiul calitativ privind importanța relevanței informației financiar-contabile în contextul evaluării performanței întreprinderii publice*".

Încununarea rezultatelor întregului demers științific le-am realizat prin analizei *cauză – efect* așa cum se prezintă detaliat în conținutul subcapitolului VI.2.3.3. denumit ”*Analiza și interpretarea rezultatelor prin studiu aprofundat asupra ipotezelor de lucru.*”

Dintre cele patru forme ale cercetării științifice descrise de literatura de specialitate și grupate după modul de realizare respectiv descriptivă, explicativă, fundamentală și aplicativă, prezentul studiu îmbracă cel puțin trei forme dintre acestea, după cum urmează:

- ✚ *descriptivă*, construită pe principiul cunoașterii în detaliu a evenimentelor, fenomenelor și faptelor petrecute la nivelul întreprinderii publice;
- ✚ *explicativă*, urmărind identificarea relațiilor cauzale în scopul testării ipotezelor de lucru și a enunțurilor în scopul facilitării predicției;
- ✚ *aplicativă*, pretabilă în mod cert pentru soluționarea unor probleme identificate în practica întreprinderii publice.

Dimensiunea pragmatică este omniprezentă pe parcursul întregii lucrări, iar atingerea obiectivelor cercetării științifice am realizat-o atât prin studiul teoretic, dar și prin aplicații practice urmărind ca acestea să dețină o pondere semnificativă în conținutul lucrării. Pentru realizarea studiului empiric am avut în atenție studiul de caz, făcând uz de cele ”*patru formate scrise*”⁵ respectiv:

- ✚ *studiul clasic*, individualizând fiecare caz practic expus în conținutul lucrării prin tabele, texte, figuri, scheme etc.;
- ✚ *studiul cazurilor multiple*, în cadrul cărora am dedicat un subcapitol în integralitatea sa cercetării empirice, rezervând totodată un capitol analizei comparative;
- ✚ *studiul întrebare-răspuns*, pornind de la problematica cercetării sintetizată într-o serie de întrebări la care am căutat și am și gasit răspuns;
- ✚ *studiul cazurilor multiple*, ocazie cu care am dispersat informația pe parcursul mai multor capitole și subcapitole.

Îndeplinirea obiectivelor cercetării științifice am realizat-o printr-o abordare a demersului metodologic bazat pe un studiu susținut deductiv de la general la particular.

Derularea demersului științific obligă la parcurgerea unei serii de etape ale cercetării științifice desfășurate în cascadă, proiectarea cercetării științifice reprezentând pilonul metodologic al derulării acesteia astfel încât rezultatele finale ale studiului să coincidă cu cele deja preconizate.

- 1 - Selectarea temei

În alegerea temei cercetării științifice am avut în vedere în primul rând principiile științifice aplicabile și mai apoi actualitatea cercetării științifice care rezidă din faptul că, la nivel micro și

⁵ Chelcea, S., ”*Cum să redactăm o lucrare de licență, o teză de doctorat, un articol științific în domeniul științelor socioumane*”, Ediția a IV-a, Editura Comunicare.ro, 2007, București, pg. 134;

macroeconomic se manifestă permanent nevoia creării și întăririi capacității administrative și legislative în scopul final de eficientizare a întreprinderilor publice la care statul român este fie acționar majoritar, fie acționar integral, context în care interesul cercetării științifice gravitează în jurul conceptului de interes public, acesta constituind beneficiul comun al tuturor cetățenilor, rezultat final al unei bune guvernări a întreprinderilor publice.

Buna guvernare este rezultatul unui management eficient bazat pe cunoaștere, ale cărui decizii sunt fundamentate pe un sistem informațional managerial eficient în al cărui flux informațional se regăsesc informații financiar-contabile relevante.

Tema aleasă pentru studiu este cea intitulată *"Identificarea unor noi soluții inovative de amplificare a relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice."* și am avut în vedere pe lângă considerațiile mai sus menționate și alte aspecte esențiale demne de luat în seamă în scopul obținerii unor rezultate de interes pentru domeniul studiat, după cum urmează: baza teoretico-metodologică deținută; competențele și abilitățile dobândite pe parcursul profesional; principii și valori ale cercetătorului.

- 2 - Definirea obiectivelor

Definirea obiectivelor cercetării științifice presupune atingerea finalității generale a studiului prin operaționalizare și obținerea unor răspunsuri satisfăcătoare la întrebările esențiale asociate acestei etape precum *"De ce se realizează cercetarea științifică?"* și *"Ce își propune?"*.

- 3 - Formularea ipotezelor de lucru

Formularea ipotezelor am realizat-o în conexiune directă cu obiectivele cercetării științifice și sunt orientate pe referințe teoretice și aplicative empiric verificabile. Mai mult decât atât, la formularea ipotezelor de lucru am mai urmărit ca acestea să fie logice, compatibile cu cunoașterea teoretică și aplicativă prealabilă și nu în ultimul rând să fie testabile în scopul validării sau infirmării.

- 4 - Operaționalizarea

Operaționalizarea vizează construirea variabilelor urmărind ca acestea să fie într-un număr suficient, pentru a asigura relevanța. Variabilele derivă din literatura de specialitate, din expertiza altor profesioniști și experiență proprie. Operaționalizarea se realizează în etapizat pornind cu definirea conceptelor, continuând cu stabilirea dimensiunii lor și încheind cu transformarea respectivelor dimensiuni în indicatori empirici pentru a căror evaluare, respectiv măsurare am utilizat metode, tehnici și instrumente specifice.

- 5 - Eșantionarea

Eșantionarea asigură posibilitatea studiului aprofundat asupra unităților selectate ale căror caracteristici sunt dominate de reprezentativitate urmărind îndeplinirea cumulată a două condiții precum: eșantionul selectat să reflecte imaginea clară a unităților din aria întreprinderilor publice;

probabilitatea de a face parte din eșantionul selectat să aparțină tuturor întreprinderilor publice. În acest context, reprezentativitatea eșantionului este condiționată pe de-o parte de eterogenitatea unităților selectate, iar pe de altă parte de selecția care trebuie să răspundă legilor probabilității.

- 6 - Colectarea și prelucrarea datelor

Colectarea și prelucrarea datelor și informațiilor de la unitățile verificate se realizează ținând cont de natura fenomenelor supuse cercetării, iar datele și informațiile este necesar a avea capacitatea reproducerii fenomenelor și proceselor supuse studiului.

Mai mult decât atât, această etapă constă într-o serie de activități prin care se realizează verificarea informațiilor colectate prin raportarea la o machetă stabilită procedând apoi prelucrarea datelor și informațiilor de care cercetătorul dispune. Etapa prelucrării datelor presupune utilizarea unei serii de tehnici și instrumente iar cel mai relevant în oricare categorie de cercetare este Chestionarul pe care și noi l-am adoptat și pus în practică.

- 7 - Analiza datelor și redactarea raportului de cercetare

După etapa prelucrării datelor și informațiilor colectate urmează etapa analizei, interpretării, explicării și expunerii unor concluzii, opinii personale, propuneri rezultate prin testarea finală realizată cu ajutorul *analizei cauză – efect* care presupune abordarea distinctă a ipotezelor de lucru ocazie cu care sunt identificați factorii de influență, cauzele apariției acestora, asocierea efectelor și nu în ultimul rând definirea propunerilor de tratare și îmbunătățire ori perfecționare, încheind cu opinii personale și concluzii.

Ultima activitate și cea de interes atât pentru cercetător dar și pentru beneficiari ai rezultatelor cercetării este cea a redactării *Raportului de cercetare* în al cărui conținut este descrisă în detaliu metodologia de cercetare utilizată pe parcursul studiului și conține toate concluziile, opiniile și propunerile pretabile atât eșantionului selectat spre studiu, cât și altor unități similare din domeniul studiat.

4. Obiectivele și ipotezele cercetării științifice

Obiectiv general: Stabilirea prin studiu teoretico-metodologic și aplicativ a posibilităților de creștere a relevanței informației financiar-contabile și valorificarea superioară a acesteia, în procesul de evaluare a performanțelor și obținere a unei bune guvernări a întreprinderii publice.

Obiectiv specific [O.s.1]: Evaluarea importanței informației financiar-contabile relevante în funcționarea Sistemului Informațional Managerial al întreprinderii publice în contextul guvernării corporative.

Obiectiv specific [O.s.2]: Identificarea contabilității ca sursă informațională principală dar și ca instrument managerial utilizat în scopul obținerii unei bune guvernări economice, financiare și fiscale a întreprinderii publice.

Obiectiv specific [O.s.3]: Identificarea informațiilor financiar-contabile relevante ca factor de influență asupra evaluării performanțelor întreprinderii publice.

Obiectiv specific [O.s.4]: Evaluarea teoretico-metodologică și aplicativă a capacității controlului de natură economico-financiară de a pune în evidență relevanța informației financiar-contabile în guvernarea întreprinderii publice și a evaluării performanțelor acesteia.

Obiectiv specific [O.s.5]: Evaluarea influenței guvernantei corporative asupra eficientizării întreprinderilor publice, ca pondere semnificativă în ansamblul economiei naționale, context în care lichiditatea, solvabilitatea și nu în ultimul rând funcționalitatea acestora reprezintă factori de influență în durabilitatea economiei naționale.

Ipoteza generală și ipoteze de lucru:

Ipoteza generală: Evaluarea performanțelor întreprinderii publice este în conexiune directă cu relevanța informației financiar-contabile și buna guvernare.

Ipoteze specifice de lucru:

Ipoteze de lucru [Ip.1.]:

[Ip.1.1.] Informația financiar-contabilă, factor de influență asupra domeniilor: economic, juridic, fiscal și social.

[Ip.1.2.] Între informația financiar-contabilă, Sistemul Informațional Financiar Contabil și Sistemul Informațional Managerial se crează o relație de interdependență cu impact asupra managementului întreprinderii publice.

Ipoteze de lucru [Ip.2.]:

[Ip.2.1.] Contabilitatea, bază de date și informații financiar-contabile utile în optimizarea deciziei manageriale.

[Ip.2.2.] Situațiile financiare anuale mijloc de satisfacerea a nevoile comune ale utilizatorilor de informație financiar-contabilă precum acționari, creditor, public etc..

Ipoteze de lucru [Ip.3.]:

[Ip.3.1.] Stabilirea valorii întreprinderii publice este în conexiune directă cu metoda de evaluare selectată și sub influența calității informației financiar-contabile.

[Ip.3.2.] Satisfacerea utilizatorilor externi prin expertize contabile și evaluări ale performanțelor întreprinderii publice pe baza informațiilor financiar-contabile relevante furnizate de situațiile financiare anuale.

[Ip.3.3.] Diagnosticul financiar – instrument în aprecierea sănătății financiare întreprinderii publice și a punctelor tari și slabe ale gestiunii financiare.

[Ip.3.4.] Evaluarea reprezintă instrumentul de apreciere a calității managementului întreprinderii publice.

Ipoteze de lucru [Ip.4.]:

[Ip.4.1.] Controlul extern întreprinderii publice prin acțiunile sale contribuie la buna gestionare a activității în general și a resurselor financiare în special.

[Ip.4.2.] Auditul intern prin evaluările asupra sistemelor de management financiar și control contribuie la creșterea relevanței informației financiar-contabile.

[Ip.4.3.] Sistemul de control intern managerial interferează cu zonele de manifestare ale informației financiar-contabile influențând relevanța acesteia.

[Ip.4.4.] Auditul intern, Controlul intern managerial și Controlul financiar de gestiune – opțiuni de valorificare superioară a informației financiar-contabile în scopul informării managementului executiv și neexecutiv asupra eficienței, eficacității și economicității cu care au fost gestionate resursele întreprinderii publice.

[Ip.4.5.] Controlul financiar de gestiune – opțiune de creștere a relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice.

Ipoteze de lucru [Ip.5.]:

[Ip.5.1.] Interesul guvernării corporative implementate la nivelul întreprinderii publice pentru informația financiar-contabilă relevantă.

[Ip.5.2.] Auditul intern, instrument pilon în buna guvernare.

[Ip.5.3.] Comportamentul riscurilor se translatează în sfera guvernantei corporative impunând astfel o gestionare eficientă a acestora.

[Ip.5.4.] Guvernanța corporativă, soluție în conducerea întreprinderilor publice, orientarea acestora spre profit, vector de relansare economică și nu în ultimul rând satisfacerea interesului public.

5. Structura și conținutul cercetării științifice

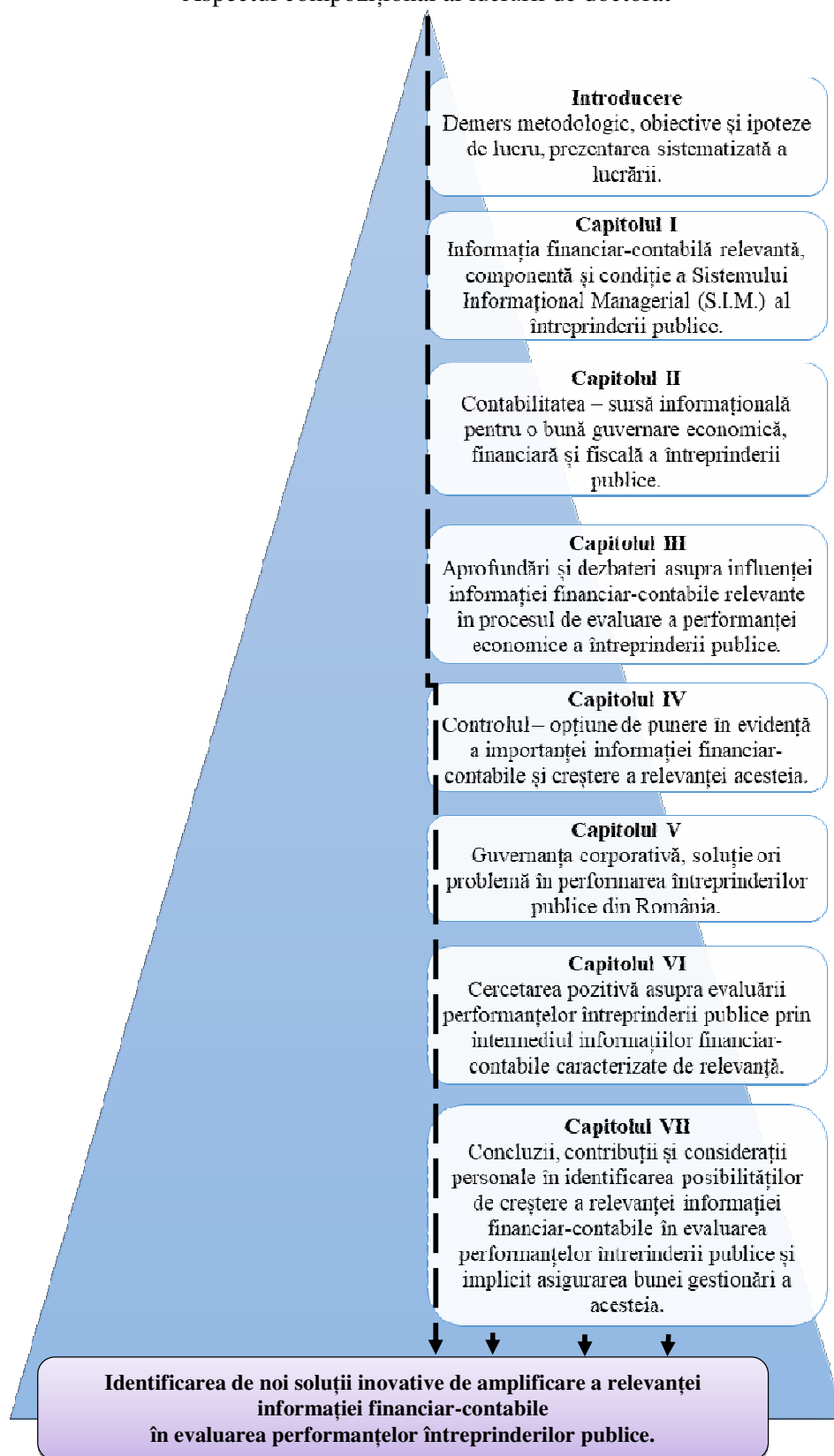
5.1. Cuvinte cheie

 audit intern;	 întreprindere publică;
 control financiar de gestiune;	 management;
 control managerial;	 performanță;
 contabilitate;	 profit;
 decizie managerială;	 relevanță;
 evaluare;	 risc;
 guvernanță corporativă;	 sistem informațional;
 informație financiar-contabilă;	 situații financiare.

5.2. Aspectul compozițional al lucrării de doctorat

Prin prezentarea aspectului compozițional al lucrării de doctorat am urmărit expunerea cât mai facilă a întregului demers științific într-o manieră grafică, structurată pe paliere de dezbatere, aprofundări ale căror rezultate sunt concretizate într-un set de propuneri, concluzii și considerații personale.

Aspectul compozițional al lucrării de doctorat

Sursă: concepție proprie

Valorizarea cercetării științifice se realizează prin construirea unui conținut structurat al acesteia în corelare continuă cu obiectivele specifice și ipotezele de lucru ale cercetării științifice. Astfel, complexitatea domeniului studiat, multitudinea abordărilor teoretico – aplicative precum și importanța obiectului studiat a determinat structurarea tezei de doctorat pe mai multe paliere așa cum se prezintă în figura de mai sus.

6. Conținutul tezei de doctorat

Teza de doctorat am structurat-o în șapte capitole, iar fiecare dintre acestea se încheie cu o prezentare sistematizată a concluziilor, considerațiilor și opiniilor personale, propunerilor de acțiuni determinate ale creșterii relevanței informației financiar-contabile, nelimitându-ne numai la acestea, ci continuând cu conturarea a noi perspective de valorificare superioară a respectivelor informații financiar-contabile, atât în evaluarea performanțelor întreprinderii publice, cât și în managementul de tip valorizator al acesteia.

Teza de doctorat debutează cu o secțiune de *Introducere*, prin intermediul căreia am urmărit ca încă de la început să facem cunoscut în sinteză logică aspectul compozițional și structural al cercetării științifice a cărei teme este definită după cum urmează: *"Identificarea unor noi soluții inovative de amplificare a relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice."*

Astfel, în conținutul *Introducerii* am prezentat domeniul de interes al cercetării științifice, acela al informației financiar-contabile și tangențial a celei fiscale atât ca factor de influență în evaluarea performanțelor întreprinderii publice dar și evaluarea performanțelor manageriale, problematica acesteia gravitând în jurul calității informației financiar-contabile pe tot parcursul prezentei lucrări pentru a descoperi cele mai relevante fațete ale informației financiar-contabile precum și influența acestora asupra procesului decizional dar și în optimizarea deciziilor manageriale. De asemenea, am prezentat structurat metodologia cercetării științifice utilizată pentru atingerea obiectivelor studiului, poziționarea epistemologică de valoare axiomatică, forme ale cercetării științifice și nu în ultimul rând dimensiunea pragmatică omniprezentă pe parcursul întregii lucrări. Încă din *Introducere* am facut cunoscute obiectivele cercetării științifice și ipotezele de lucru supuse testării, cuvinte cheie, iar în finalul acesteia am expus sinteza compozițională a lucrării de doctorat.

În capitolul I denumit *"Informația financiar-contabilă relevantă, componentă și condiție a Sistemului Informațional Managerial (S.I.M.) al întreprinderii publice"* am dezbătut structurat o serie de aspecte teoretico-metodologice privitoare la relevanța informației financiar-contabile în funcționarea și utilitatea Sistemului Informațional Financiar Contabil și implicit a Sistemului Intern Managerial existente la nivelul oricărei întreprinderi publice.

În debutul capitolului am supus atenției multitudinea controverselor care se conturează în

jurul informației financiar-contabile urmărind să obținem în final formula cea mai avantajoasă și interesantă pentru sporirea relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanței întreprinderii publice identificând totodată un set minimal de cerințe la care respectiva informație financiar-contabilă trebuie să răspundă dintre care amintim: să fie personalizată, să fie caracterizată de operaționalitate, să furnizeze un volum suficient de date, să se plieze pe arhitectura sistemului informațional managerial, să fie utilă în contextul gestionării riscurilor, să fie flexibilă permițând accesarea rapidă atât de palierele de execuție și cele decizionale și nu în ultimul rând să fie economicoasă în sensul că veniturile pe care le generează pentru utilizatori să fie mai mari decât costul de obținere a respectivelor informații financiar-contabile.

Mai mult decât atât am analizat rolul informației financiar-contabile din perspectiva mai multor accepțiuni precum cea economică, juridică, fiscală ori socială permițând tratarea individuală a acestora, însă relevanța informației financiar-contabile este pusă în valoare când cele patru accepțiuni sunt studiate și în același timp, întrunite concomitent într-o manieră consolidată permițând astfel o valorificare superioară a respectivei informații financiar-contabile atribuindu-i relevanță în contextul evaluării performanțelor întreprinderii publice.

Rezultatul studiului a condus la concluzia că, actualmente cadrul conceptual al contabilității contemporane a dezvoltat posibilități multiple de creștere a ofertei informaționale în domeniul financiar-contabil prin intermediul căreia se evaluează în principal performanța întreprinderii publice. Totodată, pe parcursul prezentului demers științific am concluzionat că, între contabilitate și informațiile financiar-contabile, dar și între management / sistemul decizional și informațiile financiar-contabile se crează o relație de interconectare.

Ca urmare a faptului că analiza, înțelegerea fenomenelor economice și juridice petrecute la nivelul întreprinderii publice și nu în ultimul rând fundamentarea deciziilor sunt susținute de sistemul informațional creat de contabilitate, valoarea informației financiar-contabile este argumentată de propria-i valoare cognitivă, dar și de volumul sporit al acesteia în volumul total informațional.

Explicarea informației financiar-contabile ca produs al actelor și faptelor economice și juridice am început-o prin studierea unuia dintre cele mai importante roluri ale informației financiar-contabile, acela de a reuși prezentarea cuantificată a valorii, încercând să clarificăm în linii mari accepțiunea juridică în contextul cercetării științifice și legătura creată între *fenomenele economice – acte și fapte juridice – informația financiar-contabilă*. Astfel, abordarea subiectului parcurge o serie de explicații începând prin a clarifica sensul expresiei de obiect al raportului juridic, urmat de definirea bunurilor, iar în final prezentarea corelațiilor create între *bun – patrimoniu și patrimoniu – univers juridic*.

Prin intermediul prezentării succesive a noțiunilor de bun, patrimoniu, cont contabil,

fenomen juridic am pus în evidență clară relația verificabilă și funcțională creată în conexiune directă dintre *fenomen economic* ↔ *act și fapt juridic* ↔ *informație financiar-contabilă*.

Un alt aspect de interes asupra căruia ne-am îndreptat atenția vizează informația financiar-contabilă ca rezultat și consecință a raționamentului profesional aceasta putând prezenta adevăruri distincte pliate fie pe așteptările celor interesați, fie pe raționamentul profesional al factorilor de decizie din domeniul financiar-contabil din perspectiva multitudinii opțiunilor în activitatea financiar-contabilă și fiscală, mai des întâlnite fiind: politicile contabile permissive, tratamente contabile alternative, selectarea metodelor de evaluare și reevaluare etc..

Întrucât subiectul cercetării științifice gravitează în jurul identificării posibilităților de creștere a relevanței informației financiar-contabile am dezvoltat distinct una dintre caracteristicile calitative ale informației financiar-contabile, respectiv relevanța. Astfel, valoarea informației financiar-contabile este dată de utilitatea acesteia, atribut conexas cu relevanța. În opinia noastră, o informație financiar-contabilă relevantă reprezintă pilonul central al sistemului economic ca urmare a faptului aceasta influențează deciziile economice adoptate la nivelul întreprinderii publice cu impact major asupra economiei dar și asupra interesului public permițând factorilor de decizie evaluarea evenimentelor trecute, prezente și viitoare.

O zonă de interes asupra informației financiar-contabile și a relevanței acesteia pe care am expus-o în conținutul lucrării este cea a rolului Sistemul Informațional Financiar Contabil în guvernarea întreprinderii publice, privindu-l ca și componentă principală a Sistemului Informațional Managerial. Astfel, în prezentul subcapitol, dezbateră asupra Sistemului Informațional Financiar Contabil ca și componentă pilon în Sistemului Informațional Managerial am realizat-o de la parte la întreg încercând să tratăm două problematici distincte, respectiv problematica informațională și problematica managerială. De asemenea, sistemul informatic merită un studiu detaliat din perspectiva arhitecturii și rolului pe care acesta îl are în întregul Sistemului Informațional Managerial, ocazie cu care am concluzionat că sistemul informatic se proiectează pe arhitectura Sistemului Informațional Managerial și înglobează în totalitate elementele de natură informațională dedicate domeniului financiar-contabil și într-un grad sporit volumul elementelor informaționale ale întreprinderii publice.

Un subcapitol l-am dedicat dezbaterii și aprofundării asupra finalității funcționale a Sistemului Informațional Financiar-Contabil caracterizat de relevanță și totodată legat de interesul cercetării științifice prezentând astfel decizia managerială din perspectiva informației financiar-contabile, pusă în discuție de guvernarea de tip corporativ care are ca pilon central de funcționare buna practică. Totodată, pe lângă buna practică, apreciem că guvernarea corporativă include o abordare interdisciplinară, bazată pe riscuri, control intern managerial, control, cu reflectare directă în performanța întreprinderii publice, dar și a echipei manageriale care pe baza rezultatelor obținute

beneficiază de o remunerare în componentă variabilă funcție de indicatorii de performanță specifici.

Diseminarea informației financiar-contabile pe nivele ale managementului corporativ răspunde conceptului privitor la dreptul acționarilor de a fi informați, însă diseminarea informației financiar contabile se realizează și în conceptul raportării financiare prin obligația legală de auditare anuală a acestuia.

Raportul între guvenanța de tip corporativ și relevanța informației financiar-contabile l-am expus prin descrierea premiselor necesare dezvoltării durabile și creșterii economice a unei întreprinderi publice asigurată printr-un continuu interes pentru eficientizarea utilizării factorilor de producție, remunerarea corespunzătoare a capitalului, eficientizarea utilizării resurselor și nu numai. Toate acestea sunt posibile numai prin identificarea de noi metode inovative de natură tehnologică, de natură metodologică aplicativă și nu în ultimul rând de asigurarea unei coerențe a instituțiilor și autorităților statului.

În prezenta cercetare științifică ne-am orientat spre identificarea de noi posibilități de asigurare a durabilității întreprinderii publice prin maximizarea utilizării celei mai reprezentative caracteristici calitative a informației financiar-contabile și anume relevanța cu influență înlănțuită asupra evaluării performanțelor, cu rezultate în sfera decizională și implicit a guvernării corporative, selectând spre studiu întreprinderea publică ca urmare a faptului că, manifestarea acesteia se resimte în sfera economică, socială și de ce nu și cea politică.

Rezultatele studiului teoretic expus pe parcursul acestui capitol sunt sintetizate într-un set de concluzii, opinii, considerații personale și propuneri.

Capitolul II intitulat *"Contabilitatea – sursă informațională pentru o bună guvernare economică, financiară și fiscală a întreprinderii publice"* este rezultat al necesității detalierii bazei informaționale de natură financiar-contabilă începând cu prezentarea conceptuală, cadrul de reglementare și continuând apoi cu expunerea fiecărei surse informaționale detaliată individual. Mai mult decât atât, în acest capitol am avut în vedere studierea raportării financiare anuale vs. utilitatea acesteia în guvernarea corporativă.

Astfel, nevoia asigurării premiselor unei performări de natură economică durabilă nu ne-a lăsat indiferenți sporindu-ne interesul pentru identificarea de noi metode inovative în orientarea întreprinderii publice spre performanță și progres prin intermediul valorificării superioare a informației financiar-contabile relevante, motiv pentru care contabilitatea ca sursă informațională fundamentală s-a re poziționat în diversitatea științelor de gestiune și sociale devenind un instrument în guvernarea de tip corporativ.

Într-o economie de piață autentică întreprinderea publică operează într-un mediu bazat pe risc și concurență, urmărind permanent obținerea profitului, context în care informația financiar-contabilă este disociată în funcție de utilizatori. Astfel, utilizatorii externi își orientează atenția pe

informația financiară furnizată de contabilitatea financiară, în timp ce utilizatorii interni sunt interesați preponderent de informația care are ca sursă contabilitatea managerială prin intermediul căreia managementul se documentează, își fundamentează dar mai ales își orientează deciziile.

Abordarea conceptuală a contabilității în cuprinsul acestui capitol vizează contabilitatea financiară, contabilitatea de gestiune și nu în ultimul rând contabilitatea managerială, prezentând totodată interesul diverșilor utilizatori pentru informația financiar-contabilă care rezidă din aspecte precum:

- ✚ acționarii / proprietarii sunt interesați de performanțele întreprinderii publice în scopul evaluării propriilor investiții;
- ✚ potențialii investitori care vizează evaluarea oportunității unei posibile investiții;
- ✚ creditorii / bancherii manifestă interes față de capacitatea întreprinderii publice de a rambursa la scadență împrumuturile și dobânzile asociate acestora;
- ✚ furnizorii sunt interesați de potențialul întreprinderii publice de a achita la scadență datoriile;
- ✚ clienții vizează cunoașterea capacității întreprinderii publice de a asigura continuitatea activității;
- ✚ autoritățile fiscale manifestă interes pentru colectarea impozitelor, taxelor și vărsămintelor într-un mediu controlat;
- ✚ salariații sunt interesați de stabilitatea întreprinderii publice și perspectivele de consolidare și dezvoltare ale acesteia;
- ✚ concurenții au în atenție competitivitatea întreprinderii publice pe piață;
- ✚ managerii au un interes sporit pentru informația financiar-contabilă în scopul fundamentării și adoptării deciziilor;
- ✚ interesul public vizează în principal exigențele consumatorilor, condițiile de mediu etc., dar în mod special atribuie informației financiar-contabile rol un social ca urmare a faptului că pe baza deciziilor adoptate se dimensionează bogăția indivizilor.

Pe lângă prezentarea distinctă a contabilității financiare și a celei de gestiune ne-am aplecat cu insistență asupra contabilității manageriale ca sistem ce se compune din patru elemente fundamentale, astfel: contabilitatea financiară, denumită și contabilitate generală; contabilitatea de gestiune; controlul de gestiune; auditul intern. Cu această ocazie privitor la contabilitatea managerială am identificat în literatura de specialitate un set de funcții care se manifestă concomitent, iar acestea sunt definite după cum urmează:

- ✚ pune la dispoziția factorilor de decizie atât executivi cât și neexecutivi informații de natură financiară și contabilă utile în planificarea financiară și operațională;
 - ✚ contribuie la consolidarea informațiilor financiare și contabile și permite comunicarea acestora către toți factorii decidenți;
-

-
- ✚ susține executarea controlului de natură operațională la nivelul întreprinderii publice, evaluarea și analiza rezultatelor în scopul îndeplinirii obiectivelor;
 - ✚ constituie un sistem de asistare al deciziilor tactice și strategice.

O altă arie de interes al subiectului cercetării științifice o reprezintă delimitările și referințe asupra politicilor contabile ale întreprinderii publice ocazie cu care am concluzionat că o pârgie generată de cadrul legal de reglementare în scopul creșterii relevanței informației financiar-contabile este aceea de modificare a politicilor contabile din perspectiva operațiunilor desfășurate la nivelul întreprinderii publice.

Totodată, am prezentat succint delimitări conceptuale privind raportarea financiară în conformitate cu dispozițiile I.F.R.S.-urilor aplicabile situațiilor financiare anuale întocmite la nivelul întreprinderilor publice orientate spre profit, ca rezultat al armonizării tuturor reglementărilor, standardelor și procedurilor de întocmire și prezentare a situațiilor financiare în scopul asigurării unui set complet de informații utile în satisfacerea nevoilor comune ale utilizatorilor fără ca aceștia să fie influențați major de diferențele dintre țări ori dintre entitățile economice ori influențe generate de factori economici, juridici și sociali.

Viața întreprinderi publice se află permanent sub dominația relației *management – acționari* care reprezintă sursa existențială a guvernării corporative motiv pentru care ne-am concentrat atenția asupra raportărilor financiare în domeniul responsabilității guvernantei corporative.

Desigur nu am uitat de necesitatea punerii în evidență a importanței informației financiar-contabile și a relevanței acestora în scopul evaluării performanțelor întreprinderii publice ca interes de natură internă, dar și în favoarea interesului public atenția noastră a gravitând în jurul situațiilor financiare anuale ca bază informațională și principal furnizor de informație financiar-contabilă relevantă utilizată inclusiv de către autorități fiscale.

Fiscalitatea reprezintă factor de efecte asupra informației financiar-contabile în contextul guvernantei corporative motiv pentru care am procedat la identificarea unor noi perspective de creștere a relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice, cu implicații majore asupra guvernantei corporative. De asemenea, considerăm necesară expunerea cadrului de reglementare a raportărilor financiare ca responsabilitate a guvernantei corporative, context în care autoritățile fiscale manifestă un interes sporit pentru informația financiar-contabilă în scopul realizării unui control eficient asupra corectitudinii bazelor impozabile, a impozitelor, a taxelor și vărsămintelor asimilate etc..

Un subiect conex cercetării științifice este acela al poziționării contabilității în raport cu fiscalitatea pe axa *stat – contribuabil* pus în discuție încă de la debutul prezentei teze prin abordarea sistemului financiar-contabil și a celui fiscal din perspectiva componentelor fundamentale ale acestora, respectiv reglementarea/normarea și controlul/auditul. Reglementarea/normarea sistemului

contabil la pachet cu sistemul fiscal generează politici fiscale care subordonează politicile și metodologiile contabile, limitând creativitatea contabilității prin urmărirea scopurilor fiscale.

Actualitatea față de subiectul cercetării științifice rezidă din faptul că, la nivel micro și macroeconomic se manifestă permanent nevoia creării și întăririi capacității administrative și legislative în scopul final de eficientizare a întreprinderii publice la care statul român este fie acționar majoritar, fie acționar integral, situație în care interesul cercetării științifice gravitează în jurul conceptului de *interes public* acesta constituind beneficiul comun de care pot dispune toți cetățenii constituind rezultatul final al unei bune guvernări a întreprinderilor publice.

Modificările succesive, uneori inutile și chiar *toxice* ale legislației fiscale și contabile au condus astăzi România într-un haos economic în care sistemul contabil este subordonat aproape în totalitate sistemului fiscal, îmbrățișând în mare măsură interesele bugetare, fiscale, politice și nu în ultimul rând ale statului, uitând de cetățean și limitându-i acestuia drepturile și libertățile ca finalitate a activităților economice democratice și progresiste.

Pe lângă deserviciile aduse cetățeanului de sistemul contabil actual, acesta din urmă viciază și sfera investițională evidențiind aici scăderea drastică a investițiilor generată într-o oarecare măsură și de termenele lungi de recuperare fiind într-o relație de interdependență cu cele mai scăzute niveluri de amortizare.

Un alt aspect relevant de care administrațiile statului nu țin seamă, este acela că managementul trebuie să fie responsabil pentru buna gestionare a afacerii, de crearea de valoare de către aceasta și totodată un apărător al acesteia, iar statul prin pârghiile administrative de care dispune ar trebui să îl susțină și să-l orienteze către performanță și profit în așa fel încât să se creeze masa supusă fiscalizării conducând implicit la creșterea veniturilor bugetare.

Capitolul se încheie cu un set de concluzii, opinii și considerații personale care concentrează rezultatele studiului teoretic privitor la contabilitatea apreciată ca sursă informațională pentru o bună guvernare economică, financiară și fiscală a întreprinderii publice.

Capitolul III intitulat *"Aprofundări și dezbatere asupra influenței informației financiar-contabile relevante în procesul de evaluare a performanței economice a întreprinderii publice"* se structurează în cinci subcapitole dedicate în principal evaluării performanțelor întreprinderii publice raportat la informația financiar-contabilă relevantă.

Subcapitolul dedicat fundamentelor în evaluarea performanțelor întreprinderii publice debutează cu informații de referință privitoare la evaluarea întreprinderii publice așa cum se prezintă actualmente în circumstanțele economice conexe în mod direct la funcționarea piețelor financiare. În aceleași împrejurări context apreciem că, evaluarea economico-financiară este considerată instrument de bună guvernare ca urmare a faptului că aceasta are dublu rol, de a oferi o imagine de ansamblu a rezultatelor gestionării economice a întreprinderii publice, realizare a

strategiei, fundamentarea deciziilor pe baza rezultatelor evaluării, și de a contribui la identificarea de noi potențiale resurse care puse în operă generează creșterea valorii întreprinderii publice.

Pe parcursul capitolului am acordat atenție discursului principalilor termeni cheie ai temei cercetării științifice, respectiv relevanța informației financiar-contabile – caracteristică a calității acesteia, context în care am conturat conceptul calității informației financiar-contabile subliniind faptului că, atributul principal al unei informații financiar-contabile este chiar calitatea acesteia răspunzând simultan mai multor cerințe precum: inteligibilitate, credibilitate, relevanță și nu în ultimul rând comparabilitate.

În conexiune cu scopul cercetării științifice am analizat performanța întreprinderii publice prin intermediul a trei abordări fundamentale, după cum urmează: bazată pe expertiză, analiză și diagnostic. Astfel, evaluarea am dezvoltat-o începând cu aprecierea structurată pe baza metodelor utilizate, criterii de clasificare și continuând cu evaluarea și expertiza activității de stabilire a valorii și situației economico-financiare ale întreprinderii publice efectuate de experți independenți.

Expertiza contabilă – instrument de apreciere a realității operațiunilor de natură economico-financiară reprezintă modalitatea de evaluare a întreprinderii publice atât pe obiective structurate cât și pliate pe solicitări de ansamblu asupra fenomenelor și actelor economice și juridice fiind caracterizată de corectitudine și imparțialitate. Aceste atribute ale expertizei contabile sunt obligatorii ca urmare a faptului că acesta răspunde interesului public.

Dinamica economiei întecorelată cu complexitatea activităților întreprinderilor publice în circumstanțe economice concurențiale cu influențe serioase asupra deciziilor manageriale, impun renunțarea la rutină și forțează la identificarea unor noi posibilități de creștere a relevanței informației financiar-contabile în contextul evaluării performanțelor pe baza metodelor și tehnicilor de natură științifică în scopul cunoașterii realității economice a respectivelor întreprinderi publice și determinarea legăturilor de cauzalitate dintre fenomenele economice și situația financiară a acestora.

Satisfacerea acestor necesități se realizează în principal prin analiza situației economico-financiare a întreprinderii publice, iar sursele informaționale utile analizei financiare sunt reprezentate în primul rând de situațiile financiare, nelimitându-se însă la acestea procedând la extinderea ariei de colectare a informațiilor de natură economică, financiară, fiscală, juridică, și oricare altă sursă care prezintă cât mai realist conjunctura economică și situația financiară.

Analiza diagnostic a întreprinderii publice pe baza informațiilor furnizate de situațiile financiare anuale am concretizat-o prin studiul teoretico-aplicativ asupra bilanțului contabil ca sursă informațională privitoare la poziția financiară a întreprinderii publice și cercetarea empirică asupra bilanțului contabil – sursă informațională utilizatorilor externi. În aceste împrejurări am încercat punerea în valoare interesul utilizatorilor externi față de informațiile financiare anuale, respectiv a

bilanțului contabil prezentând totodată conexiunea între forma de evaluare a întreprinderii prin expertiza extrajudiciară și necesitatea prezentării unor informații relevante.

Studiul a continuat cu analiza performanței pe baza informațiilor reflectate în contul de profit și pierdere tratându-l ca sursă informațională utilă în analiza rentabilității întreprinderii publice ce cuprinde totalitatea fluxurilor patrimoniale, respectiv a veniturilor și cheltuielilor generatoare de bogăție. Prin soldul contului de profit și pierdere se pune în evidență performanța întreprinderii publice transpusă în capacitatea acesteia de a genera în viitor fluxuri de numerar utilizând resursele de care dispune. Totodată am acordat atenție studiului teoretic privitor la performanța întreprinderii publice raportată la situația capitalurilor proprii, influența fluxurilor de trezorerie asupra performanțelor întreprinderii publice și importanța informațiilor furnizate de notele explicative la situațiile financiare anuale.

Un alt subiect asociat cercetării științifice este cel al sistemului de bugete – variantă de evaluare a performanței întreprinderii publice, unde bugetul este definit ca instrument managerial prin intermediul căruia se reflectă previziunea cifrică a tuturor resurselor de care întreprinderea publică dispune în conexiune directă cu responsabilitățile determinante ale îndeplinirii obiectivelor în condiții de maximizare a profitului.

În subcapitolul denumit *"Evaluarea – instrument de măsurare a calității managementului întreprinderii publice"* am descris o nouă accepțiune a evaluării prin intermediul căreia se stabilește performanța managementului întreprinderii publice în activitatea de gestionare a acesteia și implementarea corectă a mecanismelor care conduc la o bună guvernare. Astfel, calitatea managementului întreprinderii publice se rezumă la evaluarea performanțelor acestuia prin determinarea valorii întreprinderii publice la intervale relevante de timp urmărind astfel evoluția respectivei valori, astfel că, dacă aceasta este pozitivă rezultă că guvernarea se poziționează în parametri satisfăcători, iar dacă înregistrează valori negative rezultă că managementul nu a adoptat decizii oportune pentru a conduce întreprinderea publică spre performanță și progres.

Capitolul se încheie cu o dezbatere care vizează dezvoltări și aprofundări privind evaluarea performanței întreprinderii publice în care ne-am concentrat atenția asupra sincerității procesului și rezultatelor evaluării performanțelor. Mai mult decât atât am identificat limitări în evaluarea performanțelor întreprinderii publice pe care le-am menționat, încheind apoi cu un set consistent de concluzii, opinii și considerații personale.

Capitolul IV denumit *"Controlul – opțiune de punere în evidență a importanței informației financiar-contabile și creștere a relevanței acesteia"* debutează printr-o prezentare a aspectelor generale asupra necesității existenței și funcționării controlului economico-financiar la nivelul întreprinderilor publice, prin intermediul căruia, se evidențiază relevanța informației financiar-contabile în activitatea de evaluare a performanțelor acesteia. Totodată, am prezentat importanța

controlul economico-financiar în activitatea de evaluare a calității deciziilor manageriale ca acte de management, fundamentate și puse în practică pe baza informațiilor financiar-contabile, indicatorilor economico-financiarilor analizați individual ori în corelație.

Prin intermediul controlului economico-financiar întreprinderea publică reușește să cunoască în detaliu mediul în care se manifestă, realitatea economică, financiară, fiscală și nu în ultimul rând socială. Totodată, întreprinderea publică beneficiază de o serie de judecăți raportate la conformitate ori de valoare, de interpretări ale abaterilor și consecințelor acestora de la cadrul normativ și legislativ, dar și de la țintele stabilite prin strategiile pe termen scurt, mediu și lung. Pe parcursul acestui capitol am avut în vedere descrierea rolului și locul controlului economico-financiar în gestionarea activității întreprinderii publice punând în valoare cele trei forme importante pliate pe natura activităților care se derulează în întreprinderea publică, astfel: latura tehnică sau profesională; latura economică, face referire la toate mijloacele utilizate în derularea activității; latura financiară care vizează asigurarea resurselor necesare, eficientizarea producției și nu în ultimul rând rezultatele obținute.

Totodată am prezentat sistematizarea controlului economico-financiar în funcție de forma pe care acesta o îmbracă și este prezentat în literatura de specialitate, respectiv după momentul exercitării există *control anterior, concomitent, posterior*; după aria de cuprindere, control general, total, prin sondaj și mixt; după scop, control tematic, complex, repetat, anchetă; după modul de exercitare, control faptic și documentar; și nu în ultimul rând după poziția organelor de control, avem control financiar și economico-financiar. De asemenea, subiect de interes a constituit studierea metodologiilor și metodelor de control economico-financiar prin care se urmărește abordarea rațională a realității economice, financiare și fiscale în maniera creării posibilităților de cunoaștere a stării de fapt, a influențelor și a consecințelor determinate de factorii perturbatori ai acesteia și definirea direcțiilor de ameliorare a impactului factorilor în discuție asupra activității și rezultatelor întreprinderii publice.

Întrucât diversitatea controlului se manifestă sub diferite forme și tipologii, însă indiferent de caracteristicile acestuia, activitatea economico-financiară este vizată, și în mod evident întreprinderile publice creează și stabilesc diverse pârgii și instrumente pentru ca această activitate să fie evaluată.

Un subcapitol l-am dedicat studiului legislativ, normativ, implicațiilor economice și administrative ce guvernează acțiunilor practice ale controlului în care am tratat rând pe rând evaluarea efectuată de către Curtea de Conturi a României, evaluările realizate de alte autorități abilitate ale statului și controlul de natură economico-financiară desfășurat prin structuri proprii ale întreprinderii publice, respectiv auditul intern, controlul financiar de gestiune. Mai mult decât atât, am prezentat pe larg rolul controlului financiar preventiv propriu și sistemul de controlul intern

managerial.

O altă dimensiune a controlului de natură economico-financiară am construit-o prin consolidarea formelor de control existente la nivelul întreprinderii publice urmare faptului că toate formele de control descrise atât intern cât și extern în ansamblul lor au ca *"materie primă"* informația financiar-contabilă și fiscală, implicit utilizată cu ocazia verificării, examinării, analizei, evaluării activității economico-financiare a întreprinderii publice.

Acțiunea independentă a diferitelor forme de control tratează distinct abaterile economico-financiare care sunt de o diversitate considerabilă, însă există și zone în care aceste controale se suprapun, motiv pentru care în opinia noastră rezultatele controalelor trebuie tratate consolidat, evitând astfel apariția repetitivă a deficiențelor de natură economico-financiară.

Capitolul se încheie cu un subcapitol dedicat concluziilor și considerațiilor generale privitoare la influența controlului economico-financiar asupra relevanței informației financiar-contabile, încercând astfel să adăugăm acesteia valoare.

Capitolul V intitulat *"Guvernanța corporativă – soluție ori problemă în performarea întreprinderilor publice din România"* l-am dedicat în întregime unui studiu individual teoretic și empiric în scopul identificării influenței guvernanței corporative asupra întreprinderilor publice dar și asupra mediului economic.

Capitolul debutează cu o prezentare generală prin intermediul căreia am expus conceptele guvernanței, evoluția pe axa timp a acesteia în plan european și la nivel național, și circumstanțele generatoare ale apariției guvernanței corporative. De asemenea, în preambulul acestui capitol am prezentat principiile pilon ale guvernanței corporative inspirate în principal din experiența și buna practică a corporațiilor. Nu în ultimul rând am prezentat motivul implementării guvernanței corporative în România, aceasta fiind considerată ca o posibilă măsură salvatoare de eficientizare a întreprinderilor publice, deținând totodată o pondere semnificativă în ansamblul economiei naționale, context în care lichiditatea, solvabilitatea și nu în ultimul rând funcționalitatea acestora reprezintă factori de influență în durabilitatea economiei naționale care pot determina destabilizarea economică națională și chiar europeană. Totodată, s-a dorit ca guvernanța corporativă să intervină și să limiteze influențele negative asupra performanțelor economice ale întreprinderilor publice înlăturând totodată disfuncționalitățile apărute în derularea raporturilor contractuale create pe de-o parte de lacunele legislative, iar pe de altă parte de managementul deficitar al întreprinderii publice.

Nu am neglijat prezentarea perspectivelor asupra premiselor legislative și administrative determinate în eficientizarea operatorilor economici prin buna guvernare pentru asigurarea obiectivelor asumate la nivel național a unei stabilități a întregului ansamblu economic precum și obținerea unui buget al statului echilibrat.

Pe parcursul acestui capitol am expus atât din perspectiva teoretică dar și cea empirică,

radiografia guvernării corporative a întreprinderilor publice vs. informația financiar-contabilă delimitând aici două dimensiuni fundamentale ale guvernanței, după cum urmează:

- ✚ dimensiunea de natură juridică în cadrul căreia se stabilesc raporturile contractuale dintre acționari, dar și dintre acționari și manageri prin intermediul cărora se stabilesc drepturile și obligațiile părților;
- ✚ dimensiunea autorității manageriale.

De asemenea, am arătat perspectiva bunei guvernări care presupune cunoașterea în profunzime a activității curente, adoptarea deciziilor operative adecvate pentru direcționarea ei, anticiparea evoluției viitoare și întocmirea unor prognoze în conexiune directă cu aceasta, în așa fel încât să obținem direcții de dezvoltare și de perspectivă ale întreprinderii publice.

Un subcapitol l-am dedicat interferenței auditului intern în guvernanta corporativă printr-o abordare complexă de la teorie la practică. Acest demers l-am conceput pornind de la scopul cercetării științifice, acela de identificare a posibilităților de creștere a relevanței informației financiar-contabile în procesul de evaluare a activității întreprinderii publice, din analiza comparativă a atribuțiilor managementului neexecutiv la obiectivul auditului intern, definit ca fiind acela de îmbunătățire a managementului prin două categorii de activități, respectiv de asigurare și de consiliere constatând că interferența auditului în guvernarea de tip corporativ este totală.

De interes subiectului cercetării științifice este translatarea comportamentului riscurilor în sfera guvernantei corporative pornind de la însăși dimensiunea guvernantei, cea a controlului în general și cea a gestiunii a riscurilor în special.

Din perspectiva empirică am dedicat un subcapitol analizei critice a guvernării corporative în România. Pentru stabilirea nivelului de acțiune a guvernantei corporative atât la nivelul întreprinderilor publice selectate spre studiu cât și la nivel macroeconomic prin satisfcerea interesului public, dar și echilibrarea bugetului de stat, am accesat site-urile oficiale ale acestora la secțiunea *Transparență*, unde sunt postate conform O.U.G. nr. 109 din 30 noiembrie 2011, rapoarte de activitate, situații financiare, rapoarte de gestiune, rapoarte de audit financiar etc., care conțin informații financiar-contabile, informații nefinaciare, indicatori financiari, obiective, strategii etc., pe baza cărora am încercat să stabilim în mod obiectiv rezultatele aplicării guvernantei corporative.

Pentru o bună evaluare caracterizată de relevanță am avut în vedere în special informațiile prezentate prin intermediul Contului de profit și pierdere în conexiune directă cu informațiile cuprinse în rapoartele de activitate, rapoarte de gestiune etc.. Corelat cu acestea și pentru a putea realiza o analiză critică asupra influenței guvernantei corporative în Romania atât la nivelul întreprinderilor publice unde aceasta se aplică, dar și din perspectiva interesului public, am studiat același domeniu destul de vast, respectiv cel al transporturilor, pe un eșantion relevant, alcătuit din zece de unități în care se aplică guvernanta corporativă. Asupra eșantionului selectat am aplicat un

set de criterii ale guvernăței, definite astfel:

- ✚ ameliorarea parametrilor economiei naționale;
- ✚ diminuarea / înlăturarea factorilor perturbatori care destabilizează performanța și competitivitatea;
- ✚ eliminarea disfuncționalităților dintre entitățile economice în zona raporturilor contractuale create între acestea;
- ✚ creșterea eficienței întreprinderii publice;
- ✚ vector de relansare economică;
- ✚ garantarea obiectivității și transparenței managementului executiv și neexecutiv;
- ✚ comportă grijă față de drepturile acționarilor;
- ✚ acțiunea în favoarea interesului public;
- ✚ eliminarea perpetuării disfuncționalităților și dezechilibrelor activității economice;
- ✚ contribuția la relansarea economiei;
- ✚ participarea indirectă la asigurarea echilibrului bugetar;
- ✚ contribuția asigurării lichidității și solvabilității întreprinderii publice.

O altă perspectivă de abordare a evaluării performanțelor este ca instrument al aprecierii guvernării întreprinderii publice urmare faptului că permanent managementul are nevoie de o imagine realistă asupra calității guvernării întreprinderii publice.

Orientarea întreprinderii publice către performanță în condițiile guvernăței corporative presupune ca managementul să realizeze pe lângă un management eficient al riscului, un control riguros al activității din toate accepțiunile sale și o monitorizare continuă a activității, cu precizarea că toate acestea se întrepătrund și se influențează reciproc. În acest context am apreciat că pentru realizarea unei monitorizări continue a activității întreprinderii publice managementul corporativ ar trebui să își creeze propriul instrument similar unui Tablou de bord, prin intermediul căruia să aibă permanent în atenție evoluția / progresul fizic și economic al fiecărui obiectiv specific și implicit a celor generale. Instrumentul de monitorizare propus trebuie să furnizeze în mod structurat o serie de informații financiare, tehnice și nu în ultimul rând fizice pe obiective și indicatori măsurabili. Mai mult decât atât, instrumentul managerial propus de noi permite prezentarea unei imagini de ansamblu unitară și totodată pe parcursul derulării proceselor facilitează identificarea obiectivelor specifice în a căror realizare se interferează factori perturbatori, motiv pentru care este obligatorie analiza și redimensionarea acestora.

Întrucât indicatorii de performanță atât cei intermediari cât și cei de rezultat constituie chei de control ai performanței și se bazează pe un set de informații financiar-contabile caracterizate de relevanță, managementul are responsabilitatea stabilirii pragului valoric de satisfacție creând astfel, posibilitatea orientării întreprinderii publice în direcția dorită.

Capitolul se încheie cu un set de concluzii și considerații personale bazate pe studiul individual teoretic și empiric.

În capitolul VI denumit *"Cercetarea pozitivă asupra evaluării performanțelor întreprinderii publice prin intermediul informațiilor financiar-contabile caracterizate de relevanță"* am prezentat modul în care am desfășurat întreaga cercetare pe criterii științifice, utilizând metodologii de actualitate prin intermediul cărora am identificat aria de manifestare a informației financiar-contabile, influența acesteia asupra întreprinderii publice, a rezultatelor managementului acesteia dar și asupra interesului public. De asemenea, am identificat rolul și locul informației financiar-contabile în procesul de evaluare a performanțelor întreprinderii publice, precum și importanța relevanței acesteia. Metodologiile utilizate ne-au permis formularea de concluzii, opinii și propuneri care pot determina creșterea relevanței informației financiar-contabile.

În cuprinsul acestui capitol am descris în detaliu derularea demersului științific care obligă la parcurgerea unei serii de etape ale cercetării științifice legate între ele, desfășurate în cascadă începând cu considerații prealabile asupra selectării temei de studiu și finalizând cu analiza datelor și informațiilor ale căror rezultate sunt prezentate în raportul cercetării științifice.

Subcapitolul VI.2. *"Îndeplinirea obiectivelor cercetării științifice prin studiu aplicat asupra ipotezelor de lucru"* este cel mai consistent din perspectiva cercetării aplicate urmărind îndeplinirea obiectivelor cercetării științifice ocazie cu care am detaliat demersul metodologic al cercetării științifice, scopul, obiectivele și ipotezele cercetării științifice precum și metodologia acesteia.

În cadrul prezentării cercetării științifice pe criterii metodologice am prezentat un studiu calitativ consistent privind importanța relevanței informației financiar-contabile în contextul evaluării performanței întreprinderii publice ocazie cu care am detaliat etapele metodologice ale cercetării empirice în procesul de evaluare prin analiză financiară, dar și valorificarea *Chestionarului* ca instrument esențial utilizat în scopul realizării prezentei cercetări științifice întocmit în scopul colectării informațiilor utile pentru a identifica direct de la sursă a opiniilor privitoare la posibilitățile de creștere a relevanței informației de natură financiar-contabilă în procesul evaluării performanțelor întreprinderii publice și a unei bune guvernări a acesteia.

Următoarea etapă descrisă în conținutul acestui capitol expune prezentarea și prelucrarea datelor și informațiilor colectate, toate acestea concretizându-se într-o analiză și interpretare a rezultatelor prin studiu aprofundat asupra ipotezelor de lucru verificate prin metoda analizei *cauză – efect*. În încheierea capitolului am sintetizat o serie de limite ale cercetării științifice dar și direcții de cercetare interesante.

Capitolul VII denumit *"Concluzii, contribuții și considerații personale în identificarea posibilităților de creștere a relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice și implicit a asigurării bunei gestionări a acestora"* prezintă ansamblul

rezultatelor întregului demers științific prin prezentarea concluziilor finale, opiniilor și contribuțiilor proprii, asupra posibilităților de perfecționare a modalităților de creștere a relevanței informației financiar-contabile în contextul evaluării performanțelor întreprinderii publice în scopul obținerii unei bune guvernări.

În subcapitolul VII.3. „Diseminarea rezultatelor cercetării științifice” am pus în valoare activitate științifică prin publicații, cărți în calitate de autor sau coautor dar și participări la conferințe și congrese naționale și internaționale.

Realizarea studiilor aplicative am realizat-o pe baza informațiilor publice de pe site-urile întreprinderilor publice selectate spre studiu dar și a informațiilor ipotetice prin intermediul cărora am identificat fenomene care apar în timpul derulării activității acestora.

7. Limitele cercetării și direcții viitoare de cercetare

Limitele cercetării

 Evaluarea performanței atât a echipei manageriale cât și a întreprinderii publice este influențată semnificativ de inexistența omogenității metodologiei utilizate.

Astfel, procesul de evaluare a performanței se află sub acțiunea unei multitudini de factori de influență împotriva cărora încă nu am identificat soluții de a-i diminua ori îndepărta, iar dintre aceștia amintim: abilitățile și competențele de natură profesională ale evaluatorului, complexitatea variabilelor care se au în vedere în procesul de evaluare a performanțelor, posibilitățile de creștere economică la care poate recurge întreprinderea publică, poziția întreprinderii publice evaluate pe piață, cultura organizațională și nu în ultimul rând sistemul de valori al angajaților etc., toate acestea constituind limite în creșterea relevanței informației financiar-contabile, a calității evaluării și implicit asupra performanțelor întreprinderii publice.

În opinia noastră, factorii de influență identificați ca fiind posibil a se manifesta asupra procesului de evaluare a performanței cu reflectare imediată în rezultatele evaluării nu sunt controlabili, motiv pentru care apreciem că aceștia determină limitări în ceea ce privește obținerea unei evaluări a performanțelor cât mai sincere și reale. În plus față de cele enunțate, aceste limitări generează distorsiuni în fundamentarea deciziilor manageriale cu impact asupra întregii guvernări, ocazie cu care reamintim că, guvernanta corporativă reprezintă o posibilitate de performare a întreprinderii publice perfectibilă, deschisă continuu la noi cercetări științifice atât de natură teoretică, cât și empirică.

 Deși criteriul specific de selectare este principala modalitate de interpretare a unei tranzacții ori alte evenimente și fenomene economice, totuși intervine raționamentul profesional care poate constitui o limită ori un avantaj asupra informațiilor financiar-contabile cărora li se

poate amplifica sau diminua relevanța.

- Pornind de la definiția relevanței informației financiar-contabile, aceea de a deține capacități de natură predictivă și utilă în ameliorarea deciziei manageriale care să orienteze întreprinderea publică către performanță, și continuând cu circumstanțele în care se evaluează performanța pe baza informațiilor financiar-contabile și indicatori construiți pe baza informațiilor financiare furnizate de situațiile financiare apreciem că, realitatea prezentată prin rezultatele evaluării este distinctă fiecărui utilizator raportat la interesele acestuia. Mai mult decât atât, chiar situațiile financiare pot prezenta adevăruri distincte pliate fie pe așteptările celor interesați fie pe raționamentul profesional al factorilor de decizie din domeniul financiar-contabil din perspectiva multitudinii opțiunilor în activitatea financiar-contabilă și fiscală, mai des întâlnite fiind: politici contabile permissive, tratamente contabile alternative, selectarea metodelor de evaluare și reevaluare etc..

Direcții de cercetare viitoare

- Evaluarea performanței întreprinderii publice aduce în atenția cercetătorilor din domeniu o nouă provocare în sensul realizării unor noi configurații informaționale și manageriale reflectate prin intermediul contabilității.
- Identificarea unor noi posibilități de perfecționare a metodologiilor de audit și control în sensul creșterii caracterului preventiv al acestora ca forme de control.
- Pentru obținerea unei calități sporite a activității de control economico-financiar se impune dezvoltarea și consolidarea acestuia prin identificarea de instrumente, tehnici, metode și metodologii adecvate prin intermediul cărora organele de control să își fundamenteze realist constatările, concluziile, opiniile și nu în ultimul rând acțiunile de remediere a deficiențelor, neregulilor, abaterilor în scopul înlăturării acestora. Toate aceste circumstanțe create reprezintă o modalitate sigură de creștere a relevanței informației financiar-contabile, utilă în evaluarea performanței întreprinderii publice.

Totodată, abordarea acestui domeniu poate constitui o direcție de cercetare vastă, de interes în actualitatea economică și care presupune un studiu aprofundat multidisciplinar atât din perspectiva teoretică, dar și din cea empirică.

8. Concluzii finale

 Pe parcursul derulării prezentului demers științific în acord cu scopul și obiectivele cercetării științifice am concluzionat că, *dimensiunile informației financiar-contabile sunt multiple* așa cum se poate observa în cele ce urmează:

- reprezintă un factor de interes în creșterea economică a întreprinderilor publice și implicit de bunăstare a tuturor membrilor societății, astfel că, o informație financiar-contabilă relevantă

și de încredere susține în mod evident acțiunea de finanțare și / sau creditare esențiale în decizii de investire, acestea din urmă generând o creștere economică semnificativă cu impact major în asigurarea prosperității cetățenilor;

- contribuie în mod direct la realizarea obiectivelor întreprinderii publice prin asigurarea controlului, gradului de realizare a obiectivelor, efectului și răspunderii pe centre de cost ocazie cu care se pot identifica noi resurse financiare interne, pierderi ori cheltuieli neeconomice. Astfel, informația financiar-contabilă furnizată de contabilitatea contemporană orientează managementul întreprinderii publice către o gestiune previzională distinctă, pe mijloace, resurse, rezultate și nu în ultimul rând consecințe ale fenomenelor economice;
- ca limbaj comun în zona afacerilor are capacitatea de a se adapta continuu la dinamica domeniului economic generat de amploarea transformărilor asociate globalizării pe de-o parte și a progresului tehnico-științific pe de altă parte, permițând totodată cunoașterea realistă și transparentă a universului economic al întreprinderii publice;
- informația financiar-contabilă reprezintă materia de bază în oricare formă de evaluare utilizată în scopul stabilirii situației economico-financiare realistă, obiectivă și utilă a unei întreprinderi publice la un anume moment și mai mult decât atât informația financiar-contabilă relevantă are un impact major asupra rezultatelor evaluării, context în care apreciem că evaluările performanțelor la nivelul sectoarelor, ori segmentelor de activitate sunt în conexiune directă cu calitatea evaluării performanțelor întreprinderii publice.

 Analiza, înțelegerea fenomenelor economice și juridice petrecute la nivelul întreprinderii publice dar și fundamentarea deciziilor sunt susținute de sistemul informațional creat de contabilitate, premise favorabile creșterii valorii informației financiar-contabile argumentată de propria-i valoare cognitivă, dar și de volumul sporit pe care îl deține în volumul total informațional.

 Abordarea contabilității alături de controlul intern, acesta fiind constituit din auditul intern, controlul economico-financiare etc., conduce la un rezultat al relației de dualitate dintre cele două activități din perspectiva practicii, dar și de discipline din perspectiva teoretică. Astfel, între cele două concepte, cel al contabilității și cel al controlului există o susținere reciprocă oferind utilizatorilor informații financiar-contabile cât mai corecte și verificate printr-o abordare interdisciplinară, diminuând influența raționamentului profesional aplicat dintr-o singură direcție. Menționăm că, teoriile contabile cât și din practicile naționale și internaționale, sistemele contabile sunt perfectibile, acestea nefiind caracterizate de idealism.

 Sistemul informațional creat de multitudinea informațiilor de natură economico-financiară este parte a fluxului de teorii și concepte care menține viu domeniul studiat orientat pe evaluarea performanței întreprinderii publice. Diseminarea informației financiar-contabile la nivelul

managementului corporativ răspunde conceptului privitor la dreptul acționarilor de a fi informați, însă diseminarea informației financiar-contabile se realizează în spiritul conceptului raportării financiare prin obligația legală de auditare anuală a acestuia.

📖 Între guvernarea corporativă și informația financiar-contabilă relevantă se crează o relație bidirecțională acestea influențându-se reciproc, astfel că, relevanța informației financiar-contabile crește în condițiile guvernantei corporative care trebuie să răspundă permanent la două problematici fundamentale precum modul în care se gestionează întreprinderea publică și cum se asigură un control economico-financiar, iar în contextul fundamentării deciziilor și operaționalizării acestora informația financiar-contabilă relevantă determină o bună guvernare prin care se asigură atât protecția cât și armonizarea intereselor economice, sociale și fiscale. Precizăm că, autoritățile fiscale manifestă un interes sporit pentru informația financiar-contabilă în scopul realizării unui control eficient asupra corectitudinii bazelor impozabile, a impozitelor, a taxelor și vărsămintelor asimilate.

📖 Pornind de la teoria că sistemul contabil și implicit sistemul informațional financiar-contabil al unei întreprinderi publice se află sub influența unui set de factori, dintre care cei mai relevanți sunt: sistemul juridic; modul de finanțare; sistemul fiscal; nivelul inflației; sistemul politic; mediul economic etc., punem în evidență faptul că, fiscalitatea reprezintă un factor de influență asupra informației financiar-contabile în contextul guvernantei corporative.

📖 Managementul trebuie să fie responsabil pentru buna gestionare a afacerii, de crearea de valoare de către aceasta și totodată un apărător al acesteia, iar statul prin pârghiile administrative de care dispune ar trebui să îl susțină și orienteze către performanță și profit în așa fel încât să existe masă care trebuie fiscalizată conducând astfel la creșterea veniturilor bugetare.

📖 Din studiul dimensiunii contabilității manageriale, respectiv a contabilității financiare, contabilității de gestiune, controlului de gestiune și al auditului și în concordanță cu funcțiile acestor elemente apreciem că în fapt contabilitatea managerială este una dintre cele mai complexe abordări ale contabilității și are capacitatea de a furniza managementului oricărei întreprinderi publice informații financiar-contabile prin intermediul cărora să înțeleagă fenomenele economice și juridice derulate, punându-i la dispoziție totodată informații operative utile în fundamentarea deciziilor, identificarea consecințelor respectivelor decizii și nu în ultimul rând pârghii utile în efectuarea unui control eficient, dar și o monitorizare continuă a proceselor.

Trebuie să remarcăm faptul că oferta de informații financiar-contabile trebuie să fie caracterizată de unicitate care se asigură prin aplicarea unui set de reguli contabile la nivelul tuturor întreprinderilor publice în scopul asigurării unor pachete informaționale comparabile.

📖 Guvernarea întreprinderii publice poate înregistra performanțe dacă managementul executiv și neexecutiv al acesteia dispune de informații financiar-contabile reale, sigure, precise, dar mai ales caracterizate de relevanță pentru utilizatorul acestora, ca urmare a faptului că scopurile utilizatorilor

de informație financiar-contabilă sunt diferite.

Situațiile financiare reprezintă una dintre cele mai importante baze informaționale ale întreprinderii publice care prin intermediul rapoartelor financiare furnizează informații financiar-contabile de natură istorică utile în realizarea analizelor comparative pe axa timp, *planificat* vs. *realizat*, însă permit și analiza comparativă a rezultatelor obținute de întreprinderea publică raportat la rezultatele altor entități economice din același domeniu, ori domenii similare.

📖 Administrația statului trebuie să se concentreze asupra acțiunilor de eliberare și protejare a contabilității de vicierea acesteia prin intermediul fiscalității. Mai mult decât atât, trebuie eliminate stimularea financiară variabilă raportată la "*realizările*" obținute cu ocazia efectuării controalelor de natură fiscală, dar și schimbarea mentalității organelor de control în sensul eliminării "*agresivității*" în abordarea controlului și creșterii obiectivității și verticalității a respectivelor organe de control.

📖 Modificările succesive, uneori inutile și chiar "*toxice*" ale legislației fiscale și contabile au condus astăzi România într-un haos economic în care sistemul contabil este subordonat aproape în totalitate sistemului fiscal, îmbrățișând în mare măsură interesele bugetare, fiscale, politice și nu în ultimul rând ale statului, uitând de cetățean și limitându-i acestuia drepturile și libertățile ca finalitate a activităților economice democratice și progresiste.

📖 Una dintre metodele de evaluare utilizată în interesul utilizatorilor externi ori interesul public o reprezintă evaluarea întreprinderii publice prin expertiză contabilă și are la bază situațiile financiare anuale, raportul auditorilor, situații ale creanțelor, raportul cenzorilor și baza documentară normativă și legislativă în vigoare. Astfel, pentru conținutul documentelor furnizate evaluatorului de către întreprinderea evaluată responsabilitate aparține conducerii acesteia. În condițiile prezentate, informația financiar-contabilă pusă la dispoziția evaluatorului reprezintă materia de bază utilă derulării procesului de evaluare a performanței, observându-se cu lejeritate faptul că relevanța informației financiar-contabilă se află în sfera managementului, însă beneficiarii calității informației financiare-contabile relevante sunt atât utilizatorii externi cât și utilizatorii interni.

📖 Aprecierea calității managementului întreprinderii publice se rezumă la evaluarea performanțelor acestuia prin determinarea valorii întreprinderii publice la intervale relevante de timp urmărind astfel evoluția respectivei valori, astfel că, dacă aceasta este pozitivă rezultă că guvernarea se poziționează în parametri satisfăcători, iar dacă înregistrează valori negative rezultă că managementul nu a adoptat decizii oportune pentru a conduce întreprinderea publică spre performanță și progres.

Legat de subiectul cercetării științifice privitor la relevanța informației financiar-contabile se observă că, aceasta influențează în mod direct rezultatele evaluării performanței managementului

executiv și neexecutiv la întreprinderile publice și implicit a remunerării acestuia, context în care se pune în evidență necesitatea creșterii relevanței informației financiar-contabile.

📖 Din cercetarea empirică realizată asupra evaluării performanțelor managementului la întreprinderile de interes public am concluzionat că evaluarea performanțelor manageriale la nivelul întreprinderilor publice nu se realizează în conformitate cu prevederile legale și nici pe criterii științifice, argumentând această afirmație, astfel:

📌 din perspectiva legală documentul nu conține elementele obligatorii prevăzute de legislația specifică în vigoare, respectiv nu prezintă structura remunerației și ponderea componentelor fixe și variabile, deși din titulatura documentului rezultă că acestea sunt scopul întocmirii acestuia; nu conține criterii de performanță prin intermediul cărora se *"fundamentează componenta variabilă a remunerației, raportul dintre performanța realizată și remunerație; [...]"*⁶;

📌 din perspectiva științifică observăm că în conținutul documentului pus în discuție nu se regăsesc indicatori care să permită aprecierea potențialului managerului general și a echipei manageriale, bazându-se în principal pe indicatori de rezultat însă și aceștia nefiind compleți, caracterizați de relevanță, fapt evidențiat de inexistența indicatorilor de natură investițională, deși tot sectorul transporturi este văduvit de investiții serioase care să servească societății așa cum însăși întreprinderile publice studiate au ca scop satisfacerea interesului public.

📖 Managementul prin sistemul de bugete conexează două elemente distincte însă complementare în acțiune și rezultate de management, respectiv sistemul de bugete și controlul bugetar. Avantajul acestei opțiuni evaluare, monitorizare și management derivă din faptul că prin ansamblul tehnicilor aplicate se stabilesc previziuni pe termen scurt și mediu aplicabile în guvernarea întreprinderii publice și în compararea rezultatelor obținute. Astfel, managementul prin sistemul de bugete reprezintă un instrument util în guvernarea întreprinderii publice necesitând aplicarea consolidată și dezvoltarea unei politici proactive. Mai mult decât atât, permite managementului o monitorizare a activităților atât pe verticală *management ↔ centre de activitate*, cât și pe orizontală structuri funcții astfel încât prin raportarea la particularitățile fiecărei activități să pună la dispoziția managementului informații financiar-contabile și economice valorizatoare susținând astfel o bună guvernare.

📖 Acțiunea controlului economico-financiar este nelimitată în sfera gestiunii întreprinderii publice, acesta putându-se exercita în oricare sector de activitate al acesteia. Controlul, este atributul principal al managementului, sprijinindu-l pe acesta în ameliorarea deciziilor într-un context unitar

⁶ art. 55, O.U.G. nr. 109 din 30 noiembrie 2011 *privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice* (actualizată), [M.O. nr. 883 14 decembrie 2011](#);

și de ansamblu deși, acțiunile derulate sunt individuale. De remarcat este faptul că, indiferent de palierul de organizare al întreprinderii publice, controlul este incorporat în structura de conducere. Astfel, controlul de natură economico-financiară poate fi apreciat ca mijloc de asigurare a credibilității informației financiar-contabile așa cum se relevă din cazurile și aplicațiile practice prezentate în conținutul prezentei cercetări științifice.

📖 Întrucât organele de control au ca sursă principală de informare sistemul contabil (registre contabile, sinteze, rapoarte, balanțe, declarații, fișe de cont etc., și nu în ultimul rând situațiile financiare) este absolut necesar să beneficieze de o informație financiar-contabilă corectă, realistă, pertinentă, în scopul realizării unei informări utile a conducerii executive și neexecutive.

📖 Buna practică internațională a imprimat Controlului Intern Managerial funcția managerială și nu opțiunea de verificare ori evaluare, astfel încât prin funcționarea coerentă a acestuia, managementul întreprinderii publice ia la cunoștință de abaterile rezultatelor obținute de la țintele propuse, context favorabil de stabilire de măsuri corective conectate la cauzele generatoare ale respectivelor abateri.

📖 O accepțiune în aria controlului generoasă și totodată importantă pentru cercetarea științifică apreciem a fi controlul performanțelor care se poate concretiza prin Rapoarte de control a performanțelor prin intermediul cărora cei care controlează așteaptă o informație sintetizată, în timp ce cei controlați sunt interesați în mod deosebit de factorii perturbatori ai activității, ce pot genera efecte negative asupra performanței. Astfel, Raportul de control al performanțelor îmbracă forma solicitată de cel căruia i se adresează, respectiv pentru un sector de activitate este necesară verificarea activității acestuia și stabilirea abaterilor la nivel de sector, în timp ce Raportul de control al performanțelor care se adresează managementului trebuie să cuprindă consolidat abaterile constatate la nivelul sectoarelor și totodată sinteza contului de profit și pierdere care permite compararea nivelurilor actuale cu cele specificate în buget, iar pe fiecare nivel ierarhic trebuie se prezintă numai factorii cheie care influențează negativ profiturile și costurile.

📖 La nivelul întreprinderilor publice studiate, aparținătoare sectorului transporturi cât și extrapolând la nivel macroeconomic, incluzând aici și interesul public conexasat cu satisfacția componentei sociale, introducerea guvernantei corporative nu a și-a atins până în prezent obiectivele întrucât dintr-un număr de douăsprezece criterii specifice aprecierii rezultatelor guvernantei corporative în România, evaluate pe un eșantion de zece întreprinderi publice, selectate dintre cele mai reprezentative, aceasta a înregistrat un nivel critic în procent de 59%, un nivel mediu în procent de 31% și numai un procent de 10% a fost înregistrat la nivelul de apreciere ridicat. Totodată, apreciem că, din perspectiva profitului guvernanta corporativă nu a influențat pozitiv evoluția întreprinderilor publice din sectorul transporturi, dar nu a răspuns nici interesului public așa cum s-a așteptat de către partenerii interesați, pe de-o parte statul unde este fie acționar unic, fie majoritar,

iar pe de altă parte structura socială.

📖 Din experiența practică dobândită la nivelul entităților economice, dar și din studierea resurselor existente în domeniu, putem afirma că, politica interferează adesea cu activitatea întreprinderilor publice în special în sfera decizională observând acest aspect și din prezentările cu caracter aplicativ inserate pe parcursul lucrării de față. Mai mult decât atât, guvernanta corporativă implementată în România, nu poate fi apreciată deocamdată, ca o măsură salvatoare în scopul eficientizării întreprinderilor publice și implicit în redresarea economiei naționale în ansamblul său. Din analiza funcționării guvernantei corporative putem afirma în cele mai multe situații nu a guvernat în scopul asigurării sustenabilității întreprinderilor publice, nerăspunzând nevoilor curente ale acestora și totodată ale societății, compromițând capacitatea generațiilor viitoare în sensul satisfacerii propriilor nevoi.

📖 Guvernanta corporativă a eșuat în România ca urmare a faptului că, principiile de funcționare ale acesteia fie nu au fost aplicate, fie au fost aplicate în mod defectuos. Cel mai evident principiu nerespectat este acela de gestionare a riscului. Putem afirma că eșecul guvernantei corporative în România este evident dacă vizualizăm situația de ansamblu economică și socială, consecințe resimțite din plin de angajați, aceștia fiind continuu expuși riscului șomajului, materializându-se adesea în pierderea economiilor ori insecuritatea financiară, acestea fiind doar două aspecte sesizate fără a ne apleca foarte mult pe componenta socială.

📖 Pornind de la scopul cercetării științifice, acela de identificare a posibilităților de creștere a relevanței informației financiar-contabile în procesul de evaluare a activității întreprinderii publice, din analiza comparativă a atribuțiilor managementului neexecutiv raportat la obiectivul auditului intern definit ca fiind acela de *îmbunătățire a managementului* prin activitatea de asigurare și activitatea de consiliere constatăm că interferența auditului în guvernarea de tip corporativ este totală. Actualmente, la nivel național nu există un organism care are competențe pe evaluarea valorii adăugate de acțiunile de audit intern, această activitate fiind evaluată numai din perspectiva conformității de către autoritatea tutelară. Astfel, aici crează un cerc vicios punând față în față auditul intern cu managementul, creându-se două direcții de divergență între aceștia, după cum urmează:

- 📌 fie în situația în care auditul intern identifică probleme de anvergură ori iregularități se află în imposibilitatea de a avea o finalitate în acord cu managementul întrucât acesta este direct responsabil de deficiențele produse;
- 📌 fie în situația în care managementul nu este satisfăcut de calitatea exercitării auditului intern în sensul că acesta este incapabil să ofere o îmbunătățire a managementului prin recomandările formulate este lipsit totuși de pârghiile luării măsurilor asupra șefului structurii de audit, întrucât acesta nu poate fi înlocuit decât cu acordului forului tutelar,

acesta fiind adesea reticent față de asemenea solicitări întrucât evaluarea acestuia este numai de conformitate și nu de evaluare a valorii pe care auditul intern are capacitatea să o creeze.

9. Considerații personale și contribuții proprii

📖 Condițiile actuale în plan economic, social, instituțional și nu în ultimul rând complexitatea activităților întreprinderilor publice în circumstanțe economice concurențiale cu influențe majore asupra deciziilor manageriale, impun renunțarea la rutină și forțează identificarea unor noi posibilități de creștere a relevanței informației financiar-contabile în contextul evaluării performanțelor pe baza metodelor și tehnicilor de natură științifică în scopul cunoașterii realității economice a respectivelor întreprinderi publice precum și determinarea legăturilor de cauzalitate dintre fenomenele economice și situația economico-financiară a acestora.

📖 Din rezultatele cercetării științifice atât din perspectiva teoretico-metodologică cât și din perspectiva aplicativă am reușit să evidențiem faptul că, *amplificarea relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice* se poate realiza printr-o serie de acțiuni posibile de pus în practică, astfel:

- 🔧 întrucât informația financiar-contabilă constituie instrumentul principal cu ajutorul căruia toate activitățile de natură economico-financiară pot fi controlate și comandate se impune necesitatea perfecționării permanente a mijloacelor și tehnicilor de colectare, prelucrare, arhivare, furnizare a datelor și informațiilor puse la dispoziția utilizatorilor;
- 🔧 o informație financiar-contabilă relevantă participă activ la realizarea unei evaluări a performanțelor întreprinderii publice cât mai realistă, obiectivă și nu în ultimul rând utilă, în timp ce, în funcție de metoda de evaluare utilizată putem realiza o valorificare superioară a informației financiar-contabile atribuindu-i acesteia relevanța așteptată de către utilizatorul respectivei evaluări, motiv pentru care considerăm că, evaluarea performanțelor se află într-o relație de influență bidirecțională cu informația financiar-contabilă relevantă.

📖 Prin prisma cercetării științifice am pus în valoare importanța informației financiar-contabile care poate crește în contextul interpretării într-o manieră consolidată a perspectivelor economice, juridice, fiscale ori sociale, permițând astfel o valorificare superioară a acesteia și atribuindu-i relevanță în contextul evaluării performanțelor întreprinderii publice. Mai mult decât atât, importanța informației financiar-contabile este amplificată de capacitatea acesteia de a asigura premisele determinante în dezvoltarea stabilă a întreprinderii publice, dar și de a contribui la performarea sistemului decizional în scopul desfășurării activităților cu minime perturbări. Astfel, informația financiar-contabilă poate prezenta adevăruri distincte pliate fie pe așteptările celor interesați fie pe raționamentul profesional al factorilor de decizie din domeniul financiar-contabil

din perspectiva multitudinii opțiunilor în activitatea financiar-contabilă și fiscală, mai des întâlnite fiind: politici contabile permissive, tratamente contabile alternative, selectarea metodelor de evaluare și reevaluare etc..

📖 Dinamica economiei în conexiune directă cu diversitatea fenomenelor și proceselor derulate la nivelul întreprinderii publice impun identificarea fenomenelor cauzale dintre factorii de influență și elementele componente ale ansamblului economic al întreprinderii publice, motiv pentru care în opinia noastră Sistemul Informațional Managerial în a cărei pondere majoră o reprezintă Sistemul Informațional Financiar Contabil trebuie organizate pe un sistem informatic integrat care încorporează informațiile furnizate de contabilitatea financiară, contabilitatea de gestiune incluzând aici și informațiile economico-financiare furnizate de controlul intern al întreprinderii publice (auditul intern, controlul financiar de gestiune și controlul intern managerial) fără a exclude și informațiile furnizate de controlul extern, ori autorități fiscale.

📖 Cercetarea de față accentuează faptul orientării unei întreprinderii publice către o bună guvernare prin crearea la nivelul acesteia a unui Sistem Informațional Managerial adecvat constituit din totalitatea elementelor cu caracter decizional și informațional prin intermediul căruia se asigură desfășurarea eficientă și eficace a proceselor și relațiilor manageriale în directă interdependență cu informația financiar-contabilă relevantă în calitatea sa de materie a existenței și funcționării unui sistem informațional capabil să îndeplinească un set de funcții precum cea documentară, decizională, operațională și nu în ultimul rând educațională. Totodată, actualitatea economică manifestă nevoia profundă de dezvoltare și consolidare a unei culturi organizaționale focusată pe orientarea oricărei întreprinderi publice în direcția unei bune guvernări.

📖 Utilizarea în desfășurarea activității economico-financiare a întreprinderii publice de infrastructură IT performantă care să fie caracterizată de flexibilitate, scalabilitate, robustețe, facilă în modul de operare și administrare care să aibă capacitatea prelucrării riguroase a informațiilor financiar-contabile introduse în circuitele și fluxurile informaționale astfel încât rezultatele acestora să fie credibile, realiste și maximă acuratețe.

📖 Din rezultatele obținute pe parcursul prezentei cercetări științifice am pus în evidență faptul că, managementul întreprinderii publice trebuie să își focalizeze atenția în mod constant asupra contabilității și să profite de toate oportunitățile oferite de aceasta în realizarea unei bune guvernări, întrucât contabilitatea reprezintă:

- 🔗 un instrument managerial prin intermediul căruia se poate realiza modelarea întreprinderii publice;
- 🔗 este flexibilă în conținut și în structură armonizându-se cu dinamica întreprinderii publice, răspunzând totodată și circumstanțelor create de mediul economic și social în care respectiva întreprindere publică se manifestă;

-
- ✚ răspunde cerințelor utilizatorilor de informații financiare, contabile și nu în ultimul rând fiscale.

Astfel, managementul întreprinderii publice trebuie să se aplece cu mai multă seriozitate și să valorifice în interesul întreprinderii publice cerințele cadrului legal de reglementare al întocmirii și prezentării situațiilor financiare în sensul că aceasta poate aduce modificări la politicile contabile privitoare la operațiunile desfășurate la nivelul întreprinderii publice.

📖 Acțiunea independentă a diferitelor forme de control tratează distinct abaterile economico-financiare care sunt de o diversitate considerabilă, însă există și zone în care aceste controale se suprapun, motiv pentru care în opinia noastră rezultatele controalelor trebuiesc tratate consolidat pentru a evita apariția repetitivă a deficiențelor de natură economico-financiară. Mai mult decât atât aceste forme de control se manifestă diferit din punct de vedere metodic și în timp însă există o zonă de interferență a scopului acestuia, aceea de prevenție. Influența și relațiile de acțiune și interacțiune create de rezultatele controalelor interne și externe de natură economico-financiară exercitate asupra activității întreprinderii publice din perspectiva informației financiar-contabile ca ”*materie de bază*” în activitățile de control și de gestiune a afacerii orientează respectiva întreprindere publică către creșterea performanței. Ca urmare a studiului empiric desfășurat pe parcursul cercetării științifice am observat că informația financiar-contabilă este o parte reprezentativă a oricărei activități de control, dar și a întregii activități a întreprinderii publice, inclusiv a procesului decizional, context în care am conturat câteva *opinii personale*:

- ✚ semnalele timpurii asupra apariției unor deficiențe în activitățile economico-financiare sunt recepționate de întreprinderea publică în principal de la structurile de control intern și în subsidiar de la structurile de control extern;
 - ✚ relevanța informației financiar-contabile se reflectă în mod cert în calitatea actului de control, motiv pentru care subliniem faptul că formarea unei imagini reale asupra situației economico-financiare a întreprinderii publice trebuie să aibă la bază surse de informare autentice, reale, credibile și complete;
 - ✚ informația financiar-contabilă relevantă contribuie la creșterea calității activității de control determinând o bună guvernare a întreprinderii publice prin implementarea unor decizii economico-financiare sau decizii de natură juridică pertinente rezultate din informarea realistă a conducerii executive și a celei administrative;
 - ✚ contribuția informației financiar-contabile în îndeplinirea obiectivelor și țințelor întreprinderii publice este pusă în valoare prin utilizarea acesteia în controlul activității economico-financiare pe de-o parte, iar pe de altă parte, în stabilirea efectelor raportat la gradul de răspundere pe activități, funcții, locuri de muncă, circumstanțe facile de identificare a resurselor interne, pagube, cheltuieli neeconomice, acestea nefiind
-

limitative;

✚ având în vedere că informația financiar-contabilă circulă în diverse forme pe toate palierele unei întreprinderi publice, și mai mult decât atât aceasta suportă diverse prelucrări sau constituie parametri în indicatori economico-financiar de interes apreciem că este important ca în circuitele și fluxurile informaționale financiar-contabile create să fie integrate numai acele informații financiar-contabile caracterizate de relevanță, fără a distorsiona ori supraîncărca în conținut documentele de interes pentru management.

📖 Indirect, informația financiar-contabilă are influență asupra surselor inițiale generatoare ale acesteia, prin decizii economico-financiare și chiar fiscale. O accepțiune în aria controlului generoasă și totodată importantă pentru cercetarea științifică de față este cea a Rapoartelor de control a performanțelor care, capătă două valențe, respectiv pentru cei care controlează și pentru cei controlați. Din perspectiva celor care controlează aceștia solicită o informație sintetizată, în timp ce cei controlați sunt interesați în mod deosebit de factorii perturbatori ai activității, ce pot genera efecte negative asupra performanței. Trebuie subliniat faptul că, Raportul de control al performanțelor îmbracă forma solicitată de cel căruia i se adresează, respectiv pentru un sector de activitate este necesară verificarea activității acestuia și stabilirea abaterilor la nivel de sector, în timp ce Raportul de control al performanțelor care se adresează managementului trebuie să cuprindă în mod consolidat abaterile constatate la nivelul sectoarelor, o sinteză a contului de profit și pierdere la ai cărui indicatori se compară nivelurile curente cu cele specificate în buget, iar pe fiecare nivel ierarhic trebuie puși în valoare numai acei factori cheie care influențează negativ profiturile și costurile.

📖 Dinamica economiei de piață și a circumstanțelor economice create asupra întreprinderilor publice impun abordarea unitară a controlului economico-financiar cu stabilirea clară a ariei supusă verificărilor, a modului de exercitare, a scopului și a rezultatelor acțiunilor de control în așa fel încât interesele statului să nu intre în contradicție cu acțiunile și interesele respectivelor întreprinderi publice.

📖 Controlul economico-financiar trebuie să răspundă unor cerințe și condiții precum: caracter unitar, democratic, constructiv și de asemenea să fie democratic, operativ, și nu în ultimul rând educativ motiv pentru care acesta se impune a fi organizat într-un sistem unitar susținut de un sistem juridic adecvat, constituit din acte normative care vizează: organizarea structurilor de control interne și externe întreprinderii publice; legislația menită să stabilească aspecte de natură tehnică specifice obiectului controlului, amintind aici legislația fiscală și nu în ultimul rând reglementarea formelor organizatorice specifice activității de control.

📖 Pentru obținerea unei calități sporite a activității de control economico-financiar se impune dezvoltarea și consolidarea acestuia prin implementarea de instrumente, tehnici, metode și

metodologii adecvate prin intermediul cărora organele de control să își fundamenteze realist constatările, concluziile, opiniile și nu în ultimul rând acțiunile de remediere a deficiențelor, neregulilor, abaterilor în scopul înlăturării acestora. Toate aceste circumstanțe create reprezintă o modalitate sigură de creștere a relevanței informației financiar-contabile, utilă în evaluarea performanței întreprinderii publice.

Totodată, abordarea acestui domeniu poate constitui o direcție de cercetare vastă, de interes în actualitatea economică și care presupune un studiu aprofundat multidisciplinar atât din perspectiva teoretică, dar și din cea empirică.

📖 Din cele prezentate pe parcursul cercetării științifice rezultă că, punerea în evidență a informației financiar-contabile și a creșterii importanței acesteia se poate realiza prin intermediul controlului economico-financiar, atât a celui intern cât și a celui extern, însă, toate acestea pot fi apreciate ca fiind posibile la o calitate rezonabilă, ca urmare a faptului că într-o abordare generală, controlul economico-financiar este limitat de o serie de factori de influență care se exercită asupra acestuia încă de la conceperea sa. Astfel, limitele controlului economico-financiar pot fi generate de: erori umane, abuz de autoritate, limitarea independenței în exercitarea atribuțiilor de serviciu; schimbări frecvente intervenite în mediul intern și cel extern al întreprinderii publice, proceduri de control neadecvate, costurile asociate controlului intern etc..

📖 O altă accepțiune a controlului intern în cadrul întreprinderii publice este cea a controlului financiar preventiv propriu exercitat și informațiile financiar-contabile care se află într-o relație de intercondiționalitate în sensul că, pe de-o parte controlul financiar preventiv propriu crește relevanța informațiilor financiar-contabile prin eventualele erori pe care le constată, iar un set de informații de natură economică, juridică, financiară și fiscală de calitate sporită diminuează / elimină riscurile de expunere la pierderi, context favorabil obținerii unei bune guvernări.

📖 Orientarea întreprinderii publice către performanță în condițiile guvernantei corporative presupune ca managementul să realizeze pe lângă un management eficient al riscului, un control riguros al activității din toate accepțiunile sale și o monitorizare continuă a activității, cu precizarea că toate acestea se întrepătrund și se influențează reciproc.

📖 Pentru realizarea unei monitorizări continue a activității întreprinderii publice managementul corporativ ar trebui să își creeze propriul instrument similar unui Tablou de bord, prin intermediul căruia să aibă permanent în atenție evoluția / progresul fizic și economic al fiecărui obiectiv specific și implicit a celor generale. Prin instrumentul managerial pus în discuție se urmărește crearea unui sistem complet de analiză, raportare și monitorizare construit în așa fel încât rezultatele să fie permanent monitorizate pe trepte intermediare. Elementul de noutate în construcția acestui instrument este cel al indicatorilor intermediari de monitorizare a evoluției căruia i-am asociat o grilă de apreciere cu trei stadii distincte considerând cu titlu de exemplu că dacă gradul de realizare

al indicatorului este mai mic de 40% - stadiul este critic, dacă gradul de realizare al indicatorului este cuprins între 40% și 70% - stadiul este mediu, iar dacă gradul de realizare al indicatorului este mai mare de 70% - stadiul este acceptat ca satisfăcător pe trepte intermediare putând în acest caz să se recupereze toate întârzierile, reșezarea resurselor ori intervenția managerială pentru soluționarea disfuncționalităților. Întrucât indicatorii de performanță atât cei intermediari cât și cei de rezultat constituie chei de control ai performanței și se bazează pe un set de informații financiar-contabile caracterizate de relevanță, managementul are responsabilitatea stabilirii pragului valoric de satisfacție creând astfel, posibilitatea orientării întreprinderii publice în direcția dorită. Mai mult decât atât, instrumentul managerial propus de noi permite prezentarea unei imagini de ansamblu unitară și totodată pe parcursul derulării proceselor facilitează identificarea obiectivelor specifice în a căror realizare se interferează factori perturbatori, motiv pentru care este obligatorie analiza și redimensionarea acestora.

 Obținerea și menținerea competențelor managementului corporativ mandatat cu conducerea întreprinderii publice trebuie să își orienteze atenția pe următoarele aspecte:

- să fie conștient de rolul în cadrul întreprinderii publice și totodată să aibă o contribuție participativă la dezvoltarea economiei naționale și implicit al interesului public;
- să înțeleagă că activitatea pe care o desfășoară la nivelul întreprinderii publice trebuie să răspunde la trei deziderate esențiale: calitate, etică, educație;
- să înțeleagă termenii cheie asociați activității de la nivelul întreprinderii publice, respectiv, eficiență, eficacitate, economicitate, performanță, evaluare, control decizii și totodată să îi aplice. Totodată, întreprinderea publică trebuie să beneficieze de un management coerent, continuu, calificat și stabil în fața schimbărilor de natură politică.
- Ca și concluzie generală, în prezent guvernarea corporativă în România nu a și-a atins scopul propus și nu are capacitatea ca prin acțiunile și deciziile sale să perfecționeze și să îmbunătățească sistemul informațional de natură financiar-contabilă la maniera obținerii unor informații financiar-contabile relevante care să poată contribui semnificativ la: creșterea calității actului decizional; creșterea calității managementului în ansamblul său; remunerarea corectă a managementului executiv și neexecutiv selectat pe criteriile guvernanței corporative.

10. Cuprinsul tezei de doctorat

CUPRINS	3
INTRODUCERE	8
1. Prezentarea în sinteză a domeniului de interes al cercetării științifice	8
2. Demersul metodologic	10
2.1. Problematika cercetării științifice	10
2.2. Metodologia cercetării	11
2.2.1. Actualitatea și interesul cercetării științifice	11
2.2.2. Metodologia cercetării științifice	13
3. Obiective și ipoteze de lucru	15
3.1. Scop	15
3.2. Obiectiv general și obiective specifice ale cercetării științifice	15
3.3. Ipoteza generală și ipoteze de lucru	16
4. Prezentarea sistematizată a tezei de doctorat	17
4.1. Cuvinte cheie	17
4.2. Aspectul compozițional al lucrării de doctorat	17
4.3. Conținutul sintetic al tezei de doctorat	19
CAPITOLUL I: INFORMAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ RELEVANTĂ, COMPONENTĂ ȘI CONDIȚIE A SISTEMULUI INFORMAȚIONAL MANAGERIAL (S.I.M.) AL ÎNTREPRINDERII PUBLICE	35
I.1. Cadrul conceptual privind informația financiar-contabilă	35
I.1.1. Aspecte introductive privitoare la problematica relevantă de informația financiar-contabilă și relevanța acesteia	35
I.1.2. Rolul informației financiar-contabile în plan economic, juridic, fiscal, social	37
I.1.3. Cadrul conceptual contabil, matrice de referință a informației financiar-contabile	38
I.1.4. Informația financiar-contabilă, produs al actelor și faptelor economice și juridice	39
I.1.5. Informația financiar-contabilă rezultat și consecință a raționamentului profesional	40
I.2. Conceptul de relevanță în multitudinea caracteristicilor calitative ale informației financiar-contabile în contextul contabilității contemporane	41
I.2.1. Dezvoltări teoretice asupra relevanței informației financiar-contabile	41
I.2.2. Fundamentări teoretice privitoare la caracteristicile calitative ale informației financiar-contabile	41
I.3. Rolul Sistemul Informațional Financiar Contabil (S.I.F.C.) în guvernarea întreprinderii publice	44
I.3.1. Informația financiar-contabilă, materie a existenței Sistemului Informațional Financiar-Contabil creat la nivelul întreprinderii publice ..	44
I.3.2. Sistemul Informațional Financiar-Contabil S.I.F.C. componentă principală a Sistemului Informațional Managerial (S.I.M.) al întreprinderii publice	47
I.4. Dezbateri și aprofundări asupra finalității funcționale a Sistemului Informațional Financiar-Contabil (S.I.F.C.) caracterizat de relevanță	48
I.4.1. Informația financiar-contabilă relevantă fundamentală în adoptarea deciziei manageriale	48
I.4.2. Raportul între guvenanța de tip corporativ și relevanța informației financiar-contabile	49

I.5.	Concluzii, opinii, considerații personale și propuneri		50
CAPITOLUL II: CONTABILITATEA – SURSĂ INFORMAȚIONALĂ PENTRU O BUNĂ GUVERNARE ECONOMICĂ, FINANCIARĂ ȘI FISCALĂ A ÎNTREPRINDERII PUBLICE			
			53
II.1.	Abordări conceptuale asupra contabilității		53
	II.1.1.	Aspecte introductive	53
	II.1.2.	Abordarea conceptuală a contabilității	56
	II.1.2.1.	Conceptul contabilității financiare	56
	II.1.2.2.	Conceptul contabilității de gestiune	57
	II.1.2.3.	Conceptul contabilității manageriale	58
	II.1.3.	Dimensiunea contabilității din perspectiva celor trei accepțiuni respectiv cea financiară, de gestiune și managerială	60
II.2.	Cadrul general de reglementare a contabilității în România		61
	II.2.1.	Aspecte introductive	61
	II.2.2.	Principiile fundamentale de raportare financiară	62
	II.2.3.	Delimitări și referințe asupra politicilor contabile ale întreprinderii publice	65
II.3.	Raportarea financiară la nivelul întreprinderii publice		66
	II.3.1.	Delimitări conceptuale privind la raportarea financiară din prisma Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (I.F.R.S.)	66
	II.3.2.	Situațiile financiare anuale	68
II.4.	Raportarea financiară în domeniul responsabilității guvernantei corporative		69
	II.4.1.	Importanța situațiilor financiare anuale în guvernarea corporativă	69
	II.4.2.	Fiscalitatea – factor de influență asupra informației financiar-contabile în contextul guvernantei corporative	71
II.5.	Concluzii, opinii și considerații personale		73
CAPITOLUL III: APROFUNDĂRI ȘI DEZBATERI ASUPRA INFLUENȚEI INFORMAȚIEI FINANCIAR-CONTABILE RELEVANTE ÎN PROCESUL DE EVALUARE A PERFORMANȚEI ECONOMICE A ÎNTREPRINDERII PUBLICE			
			76
III.1.	Fundamente în evaluarea performanțelor întreprinderii publice		76
	III.1.1.	Aspecte introductive și referințe	76
	III.1.2.	Discursul principalilor termeni cheie ai temei cercetării științifice	78
	III.1.2.1.	<i>Relevanța informației financiar-contabile – atribut al calității acestora</i>	78
	III.1.2.2.	Delimitări privind <i>evaluarea performanței</i> întreprinderii publice	79
III.2.	Evaluarea economico-financiară bazată pe expertiză, analiză și diagnostic		81
	III.2.1.	Abordarea evaluării structurată pe baza metodelor utilizate	81
	III.2.2.	Criterii de clasificare a evaluării	83
	III.2.3.	Evaluarea calității gestiunii întreprinderii publice	83
	III.2.3.1.	Evaluarea și expertiza activității de apreciere a valorii și situației economico-financiare ale întreprinderii publice executate de experți independenți	83
		III.2.3.1.1. Expertiza – instrument de apreciere a realității operațiunilor de natură economico-financiară.....	83
		III.2.3.1.2. Evaluarea – instrument de stabilire a valorii întreprinderii	85
	III.2.3.2.	Analiza financiară a întreprinderii publice pe baza situațiilor financiare	89

			III.2.3.2.1. Baze introductive asupra analizei financiare	89
			III.2.3.2.2. Bilanțul contabil - sursă informațională privitoare la poziția financiară a întreprinderii publice	91
			III.2.3.2.2.1. Delimitări și considerații asupra poziției financiare pe baza informațiilor prezentate în bilanțul contabil	91
			III.2.3.2.2.2. Caz practic – bilanțul contabil sursă informațională a utilizatorilor externi	98
			III.2.3.2.3. Analiza performanței pe baza informațiilor reflectate în contul de profit și pierdere	105
			III.2.3.2.4. Performanța întreprinderii publice raportată la situația capitalurilor proprii	109
			III.2.3.2.5. Influența fluxurilor de trezorerie asupra performanțelor întreprinderii publice	110
			III.2.3.2.6. Importanța informațiilor furnizate de notele explicative la situațiile financiare anuale	114
		III.2.3.3.	Sistemul de bugete – instrument managerial	114
			III.2.3.3.1. Sistemul de bugete – variantă de evaluare a performanței întreprinderii publice	114
			III.2.3.3.2. Aplicație practică	116
III.3.	Evaluarea – instrument de măsurare a calității managementului întreprinderii publice			125
	III.3.1.	Delimitări asupra prformanței managementului întreprinderii publice		125
	III.3.2.	Posibilități de evaluare a performanței managementului întreprinderii publice		126
	III.3.3.	Considerații personale		131
III.4.	Dezvoltări și aprofundări privind evaluarea performanței întreprinderii publice			132
	III.4.1.	Dezbaterea sincerității evaluării performanțelor întreprinderii publice		132
	III.4.2.	Limitări în evaluarea performanțelor întreprinderii publice		134
III.5.	Concluzii, opinii și considerații personale			134
CAPITOLUL IV: CONTROLUL – OPȚIUNE DE PUNERE ÎN EVIDENȚĂ A IMPORTANȚEI INFORMAȚIEI FINANCIAR-CONTABILE ȘI CREȘTERE A RELEVANȚEI ACESTEIA				137
IV.1.	Fundamentări teoretice și metodologice ale controlului economico-financiar			137
	IV.1.1.	Aspecte generale asupra necesității existenței și funcționării controlului economico-financiar la nivelul întreprinderilor publice		137
	IV.1.2.	Rolul și locul controlului economico-financiar în gestionarea activității întreprinderii publice		139
		IV.1.2.1.	Rolul controlului economico-financiar în gestiunea întreprinderii publice	139
		IV.1.2.2.	Locul și principiile controlului economico-financiar în gestiunea întreprinderii publice	141
	IV.1.3.	Metodologii și metode de control economico-financiar		142
IV.2.	Abordări legislative, norme, implicații economice și administrative ce guvernează acțiunile practice ale controlului			145
	IV.2.1.	Evaluarea externă		145
		IV.2.1.1.	Evaluarea efectuată de către Curtea de Conturi a României	145
		IV.2.2.2.	Evaluări realizate de alte autorități abilitate ale statului	148
	IV.2.2.	Controlul de natură economico-financiară desfășurat prin structuri proprii ale întreprinderii publice		149

		IV.2.2.1.	Auditul intern	149
			IV.2.2.1.1. Abordarea legislativă, normativă și funcțională a auditului intern	149
			IV.2.2.1.2. Aplicație practică	151
		IV.2.2.2.	Controlul financiar de gestiune (C.F.G.)	162
			IV.2.2.2.1. Abordări legislative și norme care guvernează C.F.G.	162
			IV.2.2.2.2. Aplicație practică	165
		IV.2.2.3.	Controlul financiar preventiv propriu	172
			IV.2.2.3.1. Aspecte generale privitoare la cadrul legal de reglementare al controlului financiar preventiv propriu	172
			IV.2.2.3.2. Expunerea aplicativă a controlului financiar preventiv	173
		IV.2.2.4.	Sistemul de controlul intern managerial	176
IV.3.	Consolidarea formelor de control existente la nivelul întreprinderii publice			179
IV.4.	Concluzii și considerații generale privitoare la influența controlului economico-financiar asupra relevanței informației financiar-contabile			182
CAPITOLUL V: GUVERNANȚA CORPORATIVĂ, SOLUȚIE ORI PROBLEMĂ ÎN PERFORMAREA ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE DIN ROMÂNIA				185
V.1.	Introducere în lumea guvernantei corporative			185
V.2.	Perspectivă asupra premiselor legislative și administrative determinate în eficientizarea operatorilor economici prin buna guvernare			187
V.3.	Radiografia guvernării corporative a întreprinderilor publice vs. informația financiar-contabilă			188
	V.3.1.	Guvernarea corporativă în întreprinderile publice. Atribuții și responsabilități în zona economico-financiară		188
	V.3.2.	Interesul în guvernarea întreprinderii publice pentru informații financiar-contabile relevante		189
	V.3.3.	Interferența auditului intern în guvernanta corporativă de la teorie la practică		190
	V.3.4.	Translatarea comportamentului riscurilor în sfera guvernantei corporative		192
V.4.	Analiza critică a guvernării corporative în România			195
	V.4.1.	Aspecte generale asupra guvernării corporative în domeniul transporturilor		197
	V.4.2.	Analiza critică a funcționării guvernantei corporative. Aplicație practică		198
V.5.	Evaluarea performanțelor – instrument al aprecierii guvernării întreprinderii publice			204
V.6.	Concluzii și considerații personale bazate pe studiul individual			207
CAPITOLUL VI: CERCETAREA POZITIVĂ ASUPRA EVALUĂRII PERFORMANȚELOR ÎNTREPRINDERII PUBLICE PRIN INTERMEDIUL INFORMAȚIILOR FINANCIAR-CONTABILE CARACTERIZATE DE RELEVANȚĂ				211
VI.1.	Proiectarea cercetării științifice			211
VI.2.	Îndeplinirea obiectivelor cercetării științifice prin studiu aplicat asupra ipotezelor de lucru			214
	VI.2.1.	Demersul metodologic al cercetării științifice		214
	VI.2.2.	Scop, obiective și ipoteze ale cercetării științifice		214
	VI.2.3.	Metodologia cercetării		217
		VI.2.3.1.	Studiul calitativ privind importanța relevanței informației financiar-contabile în contextul evaluării performanței	

		întreprinderii publice	217
	VI.2.3.2.	Prezentarea datelor culese	219
	VI.2.3.3.	Analiza și interpretarea rezultatelor prin studiu aprofundat asupra ipotezelor de lucru	225
VI.3.		Limitele cercetării și direcții viitoare de cercetare	241
	VI.3.1.	Limitele cercetării	241
	VI.3.2.	Direcții de cercetare viitoare	242
CAPITOLUL VII: CONCLUZII, CONTRIBUȚII ȘI CONSIDERAȚII PERSONALE ÎN IDENTIFICAREA POSIBILITĂȚILOR DE CREȘTERE A RELEVANȚEI INFORMAȚIEI FINANCIAR-CONTABILE ÎN EVALUAREA PERFORMANȚELOR ÎNTRERINDERII PUBLICE ȘI IMPLICIT A ASIGURĂRII BUNEI GESTIONĂRI A ACESTORA			243
VII.1.		Concluziile finale rezultat al cercetării științifice	243
VII.2.		Contribuții, considerații și opinii personale	250
VII.3.		Diseminarea rezultatelor cercetării științifice	257
BIBLIOGRAFIE			260
ABREVIERI			274
FIGURI, SCHEME, TABELE, GRAFICE			275
ANEXE			278

11. Lista de lucrări

Obiectivele cercetării științifice cu tema *”Identificarea unor noi soluții inovative de amplificare a relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice.”* le-am îndeplinit prin verificarea ipotezelor de lucru, testându-le în scopul validării ori invalidării. Astfel, rezultatele demersului științific orientează beneficiarii acestuia către posibilitatea valorificării superioare a informației financiar-contabile relevante în contextul evaluării performanțelor întreprinderii publice, iar țințele propuse au fost atinse prin intermediul demersului științific de față, după cum urmează:

- elaborarea și susținerea publică a prezentei teze de doctorat cu tema *”Identificarea unor noi soluții inovative de amplificare a relevanței informației financiar-contabile în evaluarea performanțelor întreprinderii publice.”* și referatelor elaborate pe parcursul școlii doctorale;
- publicarea la 2 (două) conferințe naționale și cu participare internațională ale căror volume sunt indexate și ISI Web; participare la redactarea și publicarea a 3 (trei) articole; publicarea ca și coautor a unui număr de 2 (două) cărți de specialitate; participarea la numeroase activități conexe domeniului cercetării științifice, precum conferințe, școli de vară, workshop-uri, seminare organizate de C.E.C.C.A.R. și C.A.F.R. așa cum se poate observa în cele mai jos enumerate:
- Participarea la conferințe (autori, nume lucrare, nume conferință, organizator, perioadă de desfășurare, loc):
- Victor MUNTEANU, Professor Ph.D. “Dimitrie Cantemir” Christian University, Monica

-
- Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște - THE RELEVANCE OF THE APPLICATION IN THE REPORTING OF COMPREHENSIVE INCOME OF IFRS - The International Conference “*Knowledge Economy – Challenges of the 21st Century*”, Constantin Brancoveanu University, 17-18 November 2016, Pitesti, Romania
- 📚 Victor MUNTEANU*, Professor Ph.D. “Dimitrie Cantemir” Christian University, Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY)*, drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște - THE COMPREHENSIVE INCOME – A NEW DIMENSION IN MEASURING THE FINANCIAL RESULTS BY APPLYING IFRS - The 3rd International Conference - “*New Trends for an Economy Based on Knowledge and Globalization*”, Research Center, Studies and Financial-Banking Applications - Faculty of Finance, Banking and Accounting, Bucharest,, " Dimitrie Cantemir Christian University, Romania and his partners, March 23-24, 2017, Bucharest, Romania
- 📖 Participare la alte activități (open lectures etc.): redactarea și publicarea următoarelor articole:
- 📚 Victor MUNTEANU, Professor Ph.D. “Dimitrie Cantemir” Christian University, Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște - „*Financial Management of Economic Entity from the Perspective of Alternative Approach*” in „Academic Journal of Economic Studies” Vol. 2, No. 4, December 2016, pp. 57-67 ISSN 2393-4913, On-line 2457-5836 http://www.ajes.ro/wpcontent/uploads/AJES_article_1_76.pdf
- 📚 Victor MUNTEANU, Professor Ph.D. “Dimitrie Cantemir” Christian University, Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște – “*Application Of The Sampling Selection Technique In Approaching Financial Audit*” „Academic Journal of Economic Studies” Vol.4, No . 1,March 2018, pp. 123–132ISSN 2393-4913, ISSN On-line 2457-5836 [http://www.ajes.ro/wpcontent/ uploads/AJES_article_1_154.pdf](http://www.ajes.ro/wpcontent/uploads/AJES_article_1_154.pdf);
- 📚 Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea “Valahia” Târgoviște - „*The Budget - Reference System in Assessing the Performance of the Public Enterprise*” in „Academic Journal of Economic Studies” Vol. 5, No. 2, 2019, in curs de publicare;
- 📖 Coautor la două cărți de specialitate:
- 📚 Contabilitatea financiara a întreprinderii / Victor Munteanu (coord.), Marilena Zuca, Rodica Munteanu, Mirela Niculae, Monica Zamfir (Maaliky), Marius Moscu, Mariana Burlacu – Ediția a 4-a, revizuită – Bucuresti: Editura Universitara, 2017, ISBN 978-606-28-0655-2.
-

-
- 📖 Audit financiar contabil: concepte, metodologie, reglementari, cazuri practice/ Marilena Zuca, Rodica Munteanu, Monica Zamfir (Maaliky), Marius Moscu, Camelia Nedea/Ediția a 4-a, revizuită și adăugită - Bucuresti: Editura Universitara, 2017, ISBN 978-606-28-0658-3
 - 📖 Participare la cursuri (numele cursului, programul de studiu din care face parte, perioada participării)
 - 📖 stagiu în vederea obținerii calității de expert contabil și contabil autorizat, filiala CECCAR București, promovat în anul trei.
 - 📖 stagiu în vederea obținerii calității de auditor financiar, Camera Auditorilor Financieri din Romania, promovat în anul doi.

12. Curriculum Vitae

Curriculum vitae

INFORMAȚII PERSONALE

Monica Petruta Maaliky

📍 Doamna Ghica 12, 022834 București (România)

☎ (+40) 726 724 147

✉ monica.maaliky@ascentsys.ro

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ

01/06/2016–Prezent

Director economic

Ascentsys SRL, București (România)

01/07/2010–31/05/2016

Economist

Ascentsys SRL, București (România)

30/07/2007–01/07/2010

Economist

FMK Servicii SRL, București (România)

14/07/2003–30/07/2007

Referent

Inspectoratul Teritorial de Munca Ilfov, București (România)

EDUCAȚIE ȘI FORMARE

2013–2015

Diploma de Master - Gestiune si audit financiar

Universitatea Crestina "Dimitrie Cantemir", București (România)

2006–2008

Diploma de Master- Dreptul afacerilor

Universitatea Crestina "Dimitrie Cantemir", București (România)

2001–2006

Diploma de Licenta - Economist

Universitatea Crestina "Dimitrie Cantemir", București (România)

1994–1998

Diploma de Bacalaureat

Scoala Centrala, București (România)

2016–2018

Stagiu în vederea obținerii calității de expert contabil și contabil autorizat

CECCAR București

2018–Prezent

Stagiu în vederea obținerii calității de auditor financiar

Camera Auditorilor Financiari din Romania

COMPETENȚE PERSONALE

Limba(i) maternă(e)

română

Limbile străine

engleză

franceză

ÎNȚELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	
B2	B2	B2	B2	B2
A2	B1	A2	A2	A2

Niveluri: A1 și A2: Utilizator elementar - B1 și B2: Utilizator independent - C1 și C2: Utilizator experimentat

Cadru european comun de referință pentru limbi străine

Competențe dobândite la locul de muncă

-aptitudini de analiza și sinteza în calcule matematice, diverse rapoarte, plan de afaceri
-planificare organizatorică și viziune de ansamblu asupra departamentelor funcționale din cadrul unității economice

Competențele digitale

AUTOEVALUARE				
Procesarea informației	Comunicare	Creare de conținut	Securitate	Rezolvarea de probleme
Utilizator experimentat	Utilizator experimentat	Utilizator independent	Utilizator independent	Utilizator independent

Competențele digitale - Grăd de auto-evaluare

Alte competențe

Participare la alte activități (open lectures etc.): redactarea și publicarea următoarelor articole:

Victor MUNTEANU, Professor Ph.D. "Dimitrie Cantemir" Christian University, Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște - „*Financial Management of Economic Entity from the Perspective of Alternative Approach*” in „*Academic Journal of Economic Studies*” Vol. 2, No. 4, December 2016, pp. 57-67 ISSN 2393-4913, On-line 2457-5836

Victor MUNTEANU, Professor Ph.D. "Dimitrie Cantemir" Christian University, Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște - „*Application Of The Sampling Selection Technique In Approaching Financial Audit*” in curs de publicare în „*Academic Journal of Economic Studies*”

Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște - „*The Budget - Reference System in Assessing the Performance of the Public Enterprise*” in „*Academic Journal of Economic Studies*” Vol. 5, No. 2, 2019

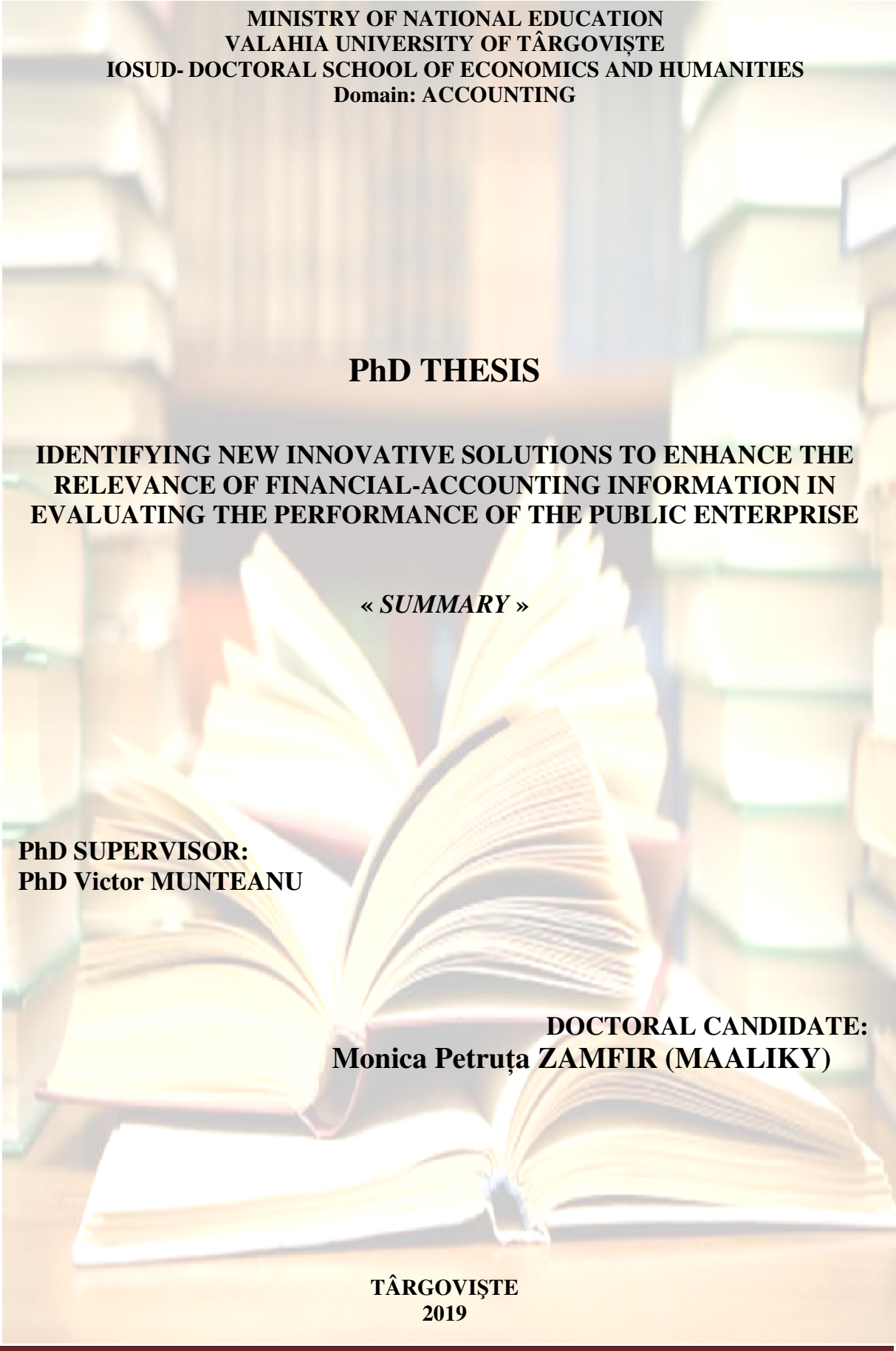
Coautor la două cărți de specialitate:

Contabilitatea financiară a întreprinderii Audit financiar contabil / Victor Munteanu (coord.), Marilena Zuca, Rodica Munteanu, Mirela Niculae, Monica Zamfir (Maaliky), Marius Moscu, Mariana Burlacu – Ediția a 5-a, revizuită – București:

Editura Universitară, 2017, ISBN 978-606-28-0655-2.

Audit financiar contabil: concepte, metodologie, reglementări, cazuri practice / Marilena Zuca, Rodica Munteanu, Monica Zamfir (Maaliky), Marius Moscu, Camelia Nedea – Ediția a 4-a, revizuită și adăugită – București:

Editura Universitară, 2017, ISBN 978-606-28-0658-3.

MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION
VALAHIA UNIVERSITY OF TÂRGOVIȘTE
IOSUD- DOCTORAL SCHOOL OF ECONOMICS AND HUMANITIES
Domain: ACCOUNTING

PhD THESIS

**IDENTIFYING NEW INNOVATIVE SOLUTIONS TO ENHANCE THE
RELEVANCE OF FINANCIAL-ACCOUNTING INFORMATION IN
EVALUATING THE PERFORMANCE OF THE PUBLIC ENTERPRISE**

« SUMMARY »

**PhD SUPERVISOR:
PhD Victor MUNTEANU**

**DOCTORAL CANDIDATE:
Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY)**

**TÂRGOVIȘTE
2019**

FOREWORD

Special thanks to my supervisor PhD. Victor MUNTEANU who worked with me in this scientific approach, whose title is “Identifying new innovative solutions to enhance the relevance of financial-accounting information in evaluating the performance of the public enterprise” and who slowly slowly turned into my partner or even my trusted friend who had the difficult task of controlling my actions or my inactions in addressing the sphere of this scientific knowledge, always ensuring the coherence of my ideas and their materialization in studies, practical cases, applications, future research directions and not last but not least proposals that may influence the life of public enterprises as defined by the legislation in force as being commercial companies or autonomous administration where the Romanian state is a majority or full shareholder.

Last but not least, I would like to thank those who have supported me in developing case studies by allowing access to databases of public enterprises the name of which I will not disclose here, but I can assert with certainty that this scientific research is an essential point of interest for any of these, especially that public enterprises represent a wide variety of companies that carry out extensive activities and of economic and social interest.

I thank and bow to my family whose members are my absolute supporters in my scientific approach, bearing my frequent absence away from them.

Now, I will give “Caesar what belongs to Caesar” and I will endlessly thank all my professors at the Doctoral School, generous intellectuals who have treated my interest as doctoral student with great seriousness and respect throughout the theoretical-methodological and empirical study and significantly who contributed to my development both as a theoretician and as a practitioner, constantly guiding me to the conversion of theoretical ideas into practical applications.

In conclusion, I thank those who, with courage, will continue to deeply study my ideas by developing and reinforcing new results in the research directions identified in the content of this scientific research.

CONTENTS

	Pag.
Contents.....	53
1. Actuality and interest of the scientific research.....	54
2. Research issues.....	55
3. Research methodology	57
4. Objectives and hypotheses of scientific research.....	59
5. Structure and content of the scientific research.....	61
5.1. Key words.....	61
5.2. The compositional aspect of the thesis	61
6. The content of the doctoral thesis.....	62
7. Research boundaries and future research directions.....	71
8. Final conclusions	73
9. Personal Considerations and own contributions.....	78
10. Curriculum Vitae.....	82

1. Actuality and interest of the scientific research

The dynamics of the economy and the competitive environment in which public enterprises manifest in direct connection with the diversity of the phenomena and the processes carried out at their level call for the identification of the causal phenomena between the factors of influence and the elements constituting the economic ensemble of the public enterprise in question. Moreover, they call for giving up routine and force to identify new possibilities to increase the relevance of the financial-accounting information in the context of performance appraisal based on scientific methods and techniques in order to find out the economic reality of the public enterprises in question and to determine the causality links between economic phenomena and their financial situation.

From studying the specialized literature, databases and online resources identified in the field of interest, I noticed that corporate governance still does not deliver the expected results at the level of the public enterprises, which is why we started in an attempt to identify realistic possibilities guiding them towards profitability by increasing the relevance of the financial-accounting information and, implicitly, by its superior valorisation in the process of evaluating the performances of the public enterprise. Thus, among the papers, articles, studies that have inspired us in this scientific approach, we recall the most relevant in our opinion, as follows:

- ✚ *“Analysis and financial-accounting diagnosis. The Theoretical and Applied Guide”*
Petrescu S., drew our attention by the fact that it *“contributes to the improvement of the economic thinking, of the synthesis capacity and to the essentiality of the relations of interdependence between the economic phenomenon and its reflection in the financial decision”*⁷
- ✚ In the paper *“Freedom and compliance in accounting standards and regulations”*, Ristea, M. and Dumitru, C., G., seeked that *“starting from the estimation, evaluation, modeling and measurement”* to identify *“the non-measure based on freedom and conformity in the accounting paradigms [...]”*⁸.
- ✚ *“The management of the value creation process in the context of enterprise governance”*-
Avram, V., makes an exhibit in the sense of the evolution of the management system, starting from the *“separation of property and decision functions”* to the corporate

⁷ Petrescu S., *“Analysis and financial-accounting diagnosis.”*-Theoretical and Applied Guide, IIIrd edition, Bucharest, CECCAR Publishing, 2010, p. 7;

⁸ Ristea, M., Dumitru, C., G., *“Freedom and compliance in accounting standards and regulations”*, CECCAR Publishing, Bucharest, 2012, pg. 15;

governance with impact on the creation of added value.

- ✚ „*Guvernanța corporativă în economiile emergente: cazul României*” - Feleagă, N., Feleagă, L., Dragomir, V., Bigioi, A.
- ✚ „*Current issues regarding measuring the level of corporate governance in Romania*” - Răileanu, A., Dobroțeanu, C., Dobroțeanu, L.
- ✚ “*Corporate Governance Disclosures in Romania, în Nguyen, D.K., Boubaker, S.*” (editors), Gîrbină, M.M., Albu, N., Albu, C.N., Board Directors and Corporate Social Responsibility, Palgrave Macmillan, 2012.
- ✚ “*The United Nations in the Twenty-first Century: Management and Reform Processes in a Troubled Organization*”, Lanham, Maryland, U.S.: Rowman & Littlefield, Franda Marcus F. (2006).
- ✚ IFRS Standards, Part A, “*General conceptual framework of financial reporting and provisions*”, issued on January 1st 2017, CEECAR.
- ✚ IFRS, Standards, Part B, “*General conceptual framework of financial reporting and provisions*”, issued on January 1st 2017, CEECAR.

The choice of the field in which we carried out the scientific research as a whole was mainly that of the applicative criterion, of the circumstances in which the public enterprises manifest, of the theoretical-applicative knowledge acquired during the doctoral school, and last but not least based on my professional experience.

Moreover, we have proposed that, through the circumstances created in the context of scientific research, the public enterprise should benefit from the “*Visible hand of the management that has replaced the invisible hand of market forces*”⁹, as Alfred D. Chandler appreciates.

2. Research issues

The approach of the scientific research mainly concerns the public enterprises defined as “*autonomous administrations and commercial companies in which the state holds full or majority interests - it is an important segment of the national economy and, consequently, the liquidity, solvency and functionality of these companies have a decisive influence on the stability of the economy as a whole ...[...]*”¹⁰, but not limited to them.

In order to recognize and establish possibilities to increase the relevance of the financial-accounting information, to link it to the economic and control environment at the level of the public enterprise and to obtain a demanding evaluation of the performance both from the perspective of the

⁹ Pugh, D., S. & Hickson, D., J., (Alfred D. Chandler), *Organization Management*, CODECS Publishing, Ed. IV, 1989, pg. 33;

¹⁰ G.E.O. no. 109 of 30 November 2011 *on Corporate Governance of Public Enterprises*, Official Gazette no. 883 of December 14th 2011, as amended by Law no. 111 of May 27th, 2016, published in the [Official Gazette no. 415 of June 1st 2016](#);

management of the activity and the quality of the managerial decisions we focused our attention on the theoretical, methodological, legislative and applicative knowledge of the economic and financial activity carried out at the level of any public enterprise.

The center of interest in the scientific research is the financial-accounting and tangential information of the fiscal one as a factor of influence in evaluating the performances of the public enterprise as well as the evaluation of the managerial performances. At the same time, we watched the influence of the information studied on the decision-making process, of the optimization of managerial decisions and, last but not least, the interaction created between the financial and accounting information and its users in the process of improving the performance in order to guide the public enterprise towards progress through a good governance. Moreover, we considered the economic life of the public enterprise in the current legislative circumstances, continuously pursuing the objectives of the research in the context of the created problem, answering a series of questions that are conducive to obtaining the results of the scientific research and they are presented as follows:

- ✚ Does annual financial reporting interfere with the responsibility of corporate governance?
- ✚ Is accounting the management tool for achieving good economic, financial and fiscal governance of the public enterprise?
- ✚ Does the relevance of the financial and accounting information influence the process of assessing the performance of the public enterprise?
- ✚ Are the evaluation, expertise and diagnostic analysis the tools for assessing the value and economic and financial situation of the public enterprise?
- ✚ Can the results of the economic and financial control be considered as financial-accounting information sources?
- ✚ Does internal and external control at the level of the public enterprise represent a possibility to value the financial and accounting information?
- ✚ Is the quality of the economic and financial control, of the managerial act and, last but not least, of the economic life of the public enterprise in direct interconditionality with the relevance of the financial-accounting information?
- ✚ Is the financial-accounting information a fundamental condition in the evaluation and good governance of the public enterprise?
- ✚ Is there a relationship of interdependence between corporate governance and the financial accounting information system created at the level of the public enterprise?
- ✚ Is the corporate governance the vector of economic recovery and the satisfaction of public interest in the management of public enterprises?

The multiple roles and functions of the financial-accounting information such as the economic,

legal, fiscal or social ones, the result and consequence of the professional judgment, its quality as a public or political power's product, the product of economic and legal acts and facts, and undoubtedly a factor of influence of these, determines the acute need to identify opportunities to increase the relevance of the financial accounting information.

3. Research methodology

The axiomatic value elements that personalize the scientific research and at the same time legitimize it in the field of economic sciences are:

- ✚ the discourse and delimitation of the key phrases of scientific research, namely the relevance of financial-accounting information, the performance and good governance of the public enterprise;
- ✚ thorough study and debates in the relationship between the *relevant financial and accounting information - performance - corporate governance*;
- ✚ the superior capitalization of the valences of financial-accounting information through the evaluation process for the performance of the public enterprise.

The empirical investigation used during scientific research has been developed through a multidisciplinary research based on the professional skills and competencies available to me.

At the same time, I did the research by connecting the research methods and the working hypotheses to the economic and social conceptions specific to the functioning of the public enterprise.

For testing the working hypotheses, we used one of the essential tools for conducting scientific research, namely the *Questionnaire* designed to identify useful information collected directly from the source, opinions on the possibilities of increasing the relevance of the financial-accounting information useful in the process of evaluating the performance of the public enterprise and the good governance thereof as can be seen in the content of subchapter VI.2.3.2. called "*Presentation of collected data*".

Moreover, the methodologies in the empirical research used throughout the scientific approach are among the most diverse but one of them is the methodology of financial analysis through which we examined/analyzed the financial-accounting information useful in understanding the evolution of the public enterprise presented in detail in subchapter VI.2.3.1. called the "*Qualitative study on the importance of financial-accounting information in the context of the public enterprise's performance evaluation*".

The results of the whole scientific approach have been achieved by the *cause-effect* analysis as detailed in the content of the subchapter VI.2.3.3. called "*Analysis and interpretation of results through in-depth study of the working hypotheses*".

We achieved the fulfilment of the objective of the scientific research through a methodological approach based on a deductive study from general to particular.

The carrying out of the scientific approach requires to pass a series of phases of the scientific research carried out in cascade, the design of the scientific research representing the methodological pillar of its development so that the final results of the study should coincide with those already envisaged.

- 1 – Selecting the subject

In choosing the subject of the scientific research, we first considered the applicable scientific principles and later the actuality of the scientific research, which is based on the fact that at the micro and macroeconomic level there is a constant need to create and strengthen the administrative and legislative capacity for the ultimate purpose to streamline the public enterprises to which the Romanian state is either a major shareholder or a full shareholder, a context in which the interest of the scientific research revolves around the concept of public interest, which is the common benefit of all citizens, a final result of good governance of public enterprises.

- 2 – Defining objectives

Defining the objectives of scientific research implies achieving the overall purpose of the study through operationalization and obtaining satisfactory answers to the key questions associated with this stage such as “*Why is the scientific research done?*” And “*What does it propose?*”.

- 3 - Formulation of working hypotheses

We formulated the hypotheses in direct connection with the objectives of the scientific research and are oriented on empirically verifiable theoretical and applicative references. Moreover, when formulating the working hypotheses, we have also pursued them to be logical, compatible with prior theoretical and applied knowledge and last but not least to be testable for validation or refutation.

- 4 – Operationalization

The operationalization aims to build the variables by ensuring that they are in sufficient numbers to ensure relevance. The variables derive from the speciality literature, from the expertise of other professionals and their own experience. The operationalization is carried out in stages starting with defining the concepts, continuing with the determination of their size and ending with the transformation of those dimensions into empirical indicators in the evaluation and measurement of which we have used specific methods, techniques and tools.

- 5 - Sampling

Sampling provides the possibility of in-depth study of the selected units the characteristics of which are dominated by representativeness following the cumulative fulfillment of two conditions such as: the selected sample reflects the clear image of the units in the public enterprise

area; the probability of being part of the selected sample belongs to all public enterprises. In this context, the representativeness of the sample is conditioned, on one hand, by the heterogeneity of the selected units and, on the other hand, by the selection that must meet the probability laws

- 6 - Collection and processing of data

The collection and processing of data and information from the verified units is done taking into account the nature of the phenomena under investigation, and the data and information is necessary to have the ability to reproduce the phenomena and processes under study.

Moreover, this stage consists of a series of activities that verify the information gathered by reference to an established model, and then process the data and information that the researcher has. The data processing stage involves the use of a variety of techniques and tools and the most relevant in any research category is the Questionnaire that we have also adopted and implemented.

- 7 - Analyzing the data and writing the research report

After the processing of the data and information collected comes the stage for the analysis, interpretation, explanation and exhibiting of conclusions, personal opinions, proposals resulted from the final testing carried out with the help of the *cause-effect* analysis which involves the distinct approach of the working hypotheses, occasion on which are identified the factors of influence, the causes of their occurrence, the association of the effects and, last but not least, the definition of the proposals for treatment and improvement or refinement, concluding with personal opinions and conclusions.

The last activity and that of interest for both the researcher and the beneficiaries of the research results is the elaboration of the *Research Report*, in the content of which is described in detail the research methodology used during the study and contains all the conclusions, opinions and proposals that are appropriate for both the selected sample for the study, as well for as other similar units in the studied field.

4. Objectives and hypotheses of scientific research

General objective: Establishing through theoretical-methodological and applicative study the possibilities of increasing the relevance of the financial-accounting information and its superior valorisation, in the process of evaluating the performances and obtaining a good governance of the public enterprise.

Specific objective [O.1.1]: Assessing the importance of relevant financial and accounting information in the functioning of the Managerial Information System of the public enterprise in the context of corporate governance.

Specific objective [O.s.2]: Identification of accounting as the main information source, but also as a managerial tool used to achieve good economic, financial and fiscal governance of the

public enterprise.

Specific objective [O.s.3]: Identification of relevant financial and accounting information as a factor of influence on the performance of the public enterprise.

Specific objective [O.s.4]: Theoretical-methodological and applicative evaluation of the economic and financial control capability to highlight the relevance of the financial-accounting information in the governance of the public enterprise and the evaluation of its performance.

Specific objective [O5.5]: Assessing the influence of corporate governance on the streamlining of public enterprises as a significant share of the national economy as a whole, context in which the liquidity, solvency and, last but not least, their functionality are factors of influence in the sustainability of the national economy.

General hypothesis and working hypotheses:

General hypothesis: The performance of the public enterprise is directly related to the relevance of the financial-accounting information and good governance.

Specific working hypotheses:

Working hypotheses [Ip.1.]:

[Ip.1.1.] Financial and accounting information, influence factor on the following fields: economic, legal, fiscal and social.

[Ip.1.2.] Between the financial and accounting information, the Financial Accounting Information System and the Managerial Information System a relationship of interdependence with impact on the management of the public enterprise is created.

Working hypotheses [Ip.2.]:

[Ip.2.1.] Accounting, database and financial-accounting information useful in optimizing the managerial decision.

[Ip.2.2.] Annual financial statements it's a means to meet the common needs of the users of financial-accounting information such as shareholders, creditors, public, etc.

Working hypotheses [Ip.3.]:

[Ip.3.1.] The establishment of the public enterprise value is in direct connection with the selected evaluation method and under the influence of the quality of the financial-accounting information.

[Ip.3.2.] Satisfying the external users through accounting expertise and performance assessments of the public enterprise based on the relevant financial and accounting information provided by the annual financial statements.

[Ip.3.3.] Financial diagnosis - an instrument in assessing the financial health of the public enterprise and the strengths and weaknesses of the financial management.

[Ip.3.4.] Evaluation is the tool for assessing the quality of public enterprise management.

Working hypotheses [Ip.4.]:

[Ip.4.1.] The external control of the public enterprise through its actions contributes to the good management of the activity in general and of the financial resources in particular.

[Ip.4.2.] Internal auditing through evaluations of financial management and control systems contributes to increasing the relevance of the financial and accounting information.

[Ip.4.3.] The internal managerial control system interferes with the areas of manifestation of financial-accounting information thus influencing its relevance.

[Ip.4.4.] The internal Audit, the Internal Managerial Control and the Financial Management Control - options for capitalizing financial-accounting information in order to inform the executive and non-executive management of the efficiency, effectiveness and economicity with which the resources of the public enterprise were managed.

[Ip.4.5.] Management financial control - option to increase the relevance of the financial-accounting information in assessing the performance of public enterprises.

Working hypotheses [Ip.5.]:

[Ip.5.1.] The interest of the corporate governance implemented at the level of the public enterprise for the relevant financial and accounting information.

[I.5.2.2] Internal audit, pillar instrument in the good governance.

[Ip.5.3.] The risk behaviour translates into corporate governance, thus imposing an effective management of them.

[Ip.5.4.] The corporate governance, a solution in the management of public enterprises, their orientation towards profit, a vector of economic recovery and, last but not least, the satisfaction of the public interest.

5. Structure and content of the scientific research

5.1. Key words

✚ internal audit;	✚ public enterprise;
✚ financial management control;	✚ management;
✚ managerial control;	✚ performance;
✚ accounting;	✚ profitl
✚ managerial decision;	✚ relevance;
✚ evaluation;	✚ risk;
✚ corporate governance;	✚ informational system;
✚ financial-accounting information;	✚ financial situations.

5.2. The compositional aspect of the thesis

By presenting the compositional aspect of the doctoral thesis we have been able to expose as easily as possible the entire scientific approach in a graphical manner, structured on levels of

debates, the thorough study of which are concretized in a set of proposals, conclusions and personal considerations.

The valorisation of the scientific research is achieved by building a structured content of it in continuous correlation with specific objectives and working hypotheses of scientific research. Thus, the complexity of the studied field, the multitude of theoretical - applicative approaches as well as the importance of the studied object determined the structuring of the doctoral thesis on several levels.

6. The content of the doctoral thesis

I have structured the doctoral thesis in seven chapters and each of them ends with a systematic presentation of the conclusions, considerations and personal opinions, proposals for decisive actions to increase the relevance of the financial-accounting information, not limited only to these, but continuing with outlining new perspectives for better capitalization of that financial-accounting information, both in the assessment of the performance of the public enterprise and in its valorising management of it.

The PhD thesis begins with a *Foreword* section, through which we have sought from the beginning to make known in the logical synthesis the compositional and structural aspect of the scientific research the subject of which is defined as follows: “*Identification of new innovative solutions for amplifying the relevance of the financial-accounting information in the performance of the public enterprise.*”

Thus, in the content of the *Foreword* we presented the field of interest of the scientific research, that of the financial-accounting information and tangentially of the fiscal information as a factor of influence in evaluating the performances of the public enterprise but also the evaluation of the managerial performances, its problem gravitating around the quality of the financial-accounting information throughout the present thesis to discover the most relevant aspects of the financial-accounting information as well as their influence on the decision-making process, but also on the optimization of managerial decisions. We also structurally presented the methodology of the scientific research used to meet the study objectives, the epistemological positioning of axiomatic value, forms of scientific research and, last but not least, the omnipresent pragmatic dimension throughout the whole thesis. Beginning with the *Foreword*, the objectives of the scientific research and the working hypotheses subjected to testing, key words, and in the end we presented the compositional synthesis of the PhD thesis.

In chapter I entitled “*Relevant financial-accounting information, component and condition of the Managing Information System (SIM) of the public enterprise*” we discussed a series of theoretical and methodological aspects regarding the relevance of the financial-accounting

information in the functioning and the usefulness of the Financial Accounting Information System and implicitly of the existing Internal Managerial System at the level of any public enterprise.

In the beginning of the chapter, I have drawn attention to the many controversies that surround the financial and accounting information, aiming finally to obtain the most advantageous and interesting formula for increasing the relevance of the financial-accounting information in the evaluation of the performance of the public enterprise, identifying at the same time a minimum set of requirements to which the financial-accounting information must answer, of which we remind: to be personalized, to be characterized by operationality, to provide a sufficient amount of data, to climb the architecture of the management information system, to be useful in the context of risk management, to be flexible by allowing rapid access to both execution and decision-making levels and, last but not least, to be economical in the sense that the revenue it generates for the users is higher than the cost of obtaining the said financial-accounting information.

Moreover, we have analyzed the role of the financial-accounting information from the perspective of several concepts such as economic, legal, fiscal or social, allowing for individual treatment, but the relevance of the financial-accounting information is appreciated when the four concepts are studied and at the same time, concurrently in a consolidated manner, thus allowing for a superior capitalization of that financial accounting information by attributing relevance to it in the context of evaluating the performance of the public enterprise.

The result of the study has led to the conclusion that the conceptual framework of contemporary accounting has now developed multiple possibilities for increasing the informational offer in the financial and accounting field, which mainly assesses the performance of the public enterprise. At the same time, during this scientific approach, we concluded that between the accounting and the financial-accounting information, as well as between the management/decision system and the financial-accounting information, an interconnection relationship is created.

As the subject of the scientific research revolves around identifying the possibilities of increasing the relevance of the financial-accounting information, we have distinctly developed one of the qualitative features of the financial-accounting information, namely the relevance. Thus, the value of the financial-accounting information is given by its usefulness, an attribute associated with relevance. In our opinion, a relevant financial-accounting information is the central pillar of the economic system, as it influences the economic decisions adopted at the level of the public enterprise with a major impact on the economy but also on the public interest, allowing the decision-makers to evaluate the past, present and future events.

An area of interest on the financial-accounting information and its relevance that we have set out in the paper is the role of the Financial Accounting Information System in the governance of

the public enterprise as a main component of the Managerial Information System. Thus, in the present subchapter, the debate on the Financial Accounting Information System as a pillar component of the Managerial Information System was done from a part to a whole, trying to deal with two distinct issues, namely the informational and managerial issues. Also, the information system deserves a detailed study from the perspective of its architecture and its role in the entire Managerial Information System, and we conclude that the information system is projected on the architecture of the Managerial Information System and fully embraces the informational elements dedicated to the financial-accounting field and to an increased extent the volume of the information items of the public enterprise.

Dissemination of financial-accounting information on corporate management levels responds to the concept of shareholders' right to be informed, but the dissemination of financial accounting information is also achieved in the concept of financial reporting through its statutory annual audit obligation.

The relationship between the corporate type of governance and the relevance of the financial-accounting information was exhibited through the description of the premises necessary for the sustainable development and the economic growth of a public undertaking, provided by a continuous interest in streamlining the use of the production factors, the proper remuneration of the capital, the efficient use of resources and not only. All these are possible only by identifying new innovative methods of technological nature, of an applicative methodological nature and last but not least by ensuring the coherence of the state institutions and authorities.

In the present scientific research we have focused on identifying new possibilities for ensuring the sustainability of the public enterprise by maximizing the use of the most representative qualitative characteristics of the financial-accounting information, namely the relevance with chained influence on the performance evaluation, with results in the decisional area and implicitly of the corporative governance, selecting the public enterprise for the study, as a result of the fact that its manifestation is felt in the economic, social and - why not- in the political field.

The results of the theoretical study presented in this chapter are synthesized in a set of conclusions, opinions, personal considerations and proposals.

Chapter II entitled “*Accounting - Information source for good economic, financial and fiscal governance of the public enterprise*” is the result of the necessity of detailing the financial information base starting with the conceptual presentation, the regulatory framework and then continuing with the exhibiting each information source individually detailed. Moreover, in this chapter we considered the study of the annual financial report vs. its utility in corporate governance.

Thus, the need to assure the premises of a sustainable economic performance did not leave us indifferent, increasing our interest in identifying new innovative methods in guiding the public

enterprise towards performance and progress through superior capitalization of relevant financial and accounting information, which is why accounting as a fundamental informational source, repositioned itself in the diversity of the management and social sciences, becoming a tool in corporate governance.

In a genuine market economy, the public enterprise operates in a risk and competition environment, constantly pursuing profits, in which context the financial information is disaggregated depending on the users. Thus, external users focus their attention on the financial information provided by the financial accounting, while internal users are mainly interested in information that has as source the managerial accounting through which the management documents, bases, but mainly focuses its decisions.

In addition to the distinct presentation of the financial and management accounting, we have insistently looked on the managerial accounting as a system consisting of four fundamental elements, namely: financial accounting, also called general accounting; management accounting; management control; internal audit. On this occasion, with regards to the managerial accounting we have identified in the literature a set of functions that are manifested simultaneously, and these are defined as follows:

- ✚ Provides the executive and non-executive decision makers with financial and accounting information useful in financial and operational planning;
- ✚ contributes to the consolidation of financial and accounting information and allows sending them to all decision makers;
- ✚ Supports the execution of the operational control at the level of the public enterprise, the evaluation and analysis of the results in order to achieve the objectives;
- ✚ Constitutes a a system for assisting the tactical and strategic decisions.

Another area of interest of the subject of scientific research is the delimitations and references to the accounting policies of the public enterprise, on which occasion we conclude that a leverage generated by the legal regulatory framework in order to increase the relevance of the financial-accounting information is to modify the accounting policies of the perspective of the operations carried out at the level of the public undertaking.

At the same time, we presented succinct conceptual delimitations on financial reporting in accordance with the provisions of IFRSs applicable to annual financial statements prepared at the level of profit-oriented public corporations as a result of the harmonization of all regulations, standards and procedures for the preparation and presentation of financial statements for the purpose of ensuring a complete set of information useful in meeting the common needs of users without being significantly influenced by the differences between countries or between the economic entities or influences generated by the economic, legal and social factors.

The life of the public enterprise is permanently under the *management - shareholders* relationship which is the existential source of corporate governance, reason why we have focused our attention on financial reporting in the area of corporate governance responsibility.

Of course, we have not forgotten the need to emphasize the importance of financial-accounting information and its relevance for the purpose of evaluating the performance of the public enterprise as an internal interest but also in favour of the public interest by focusing around the annual financial statements as an informational base and main provider of the relevant financial and accounting information used also by the tax authorities.

The actuality of the subject of the scientific research is based on the fact that, at micro and macroeconomic level, there is a constant need to create and strengthen the administrative and legislative capacity for the ultimate goal of streamlining the public enterprise in which the Romanian state is either a majority shareholder or a full shareholder, where the interest of the scientific research revolves around the concept of public interest, this being the common benefit that all citizens can enjoy as the final result of good governance of the public enterprises.

The successive, sometimes unnecessary and even toxic tax and accounting legislation has led Romania today into an economic chaos where the accounting system is almost entirely subordinated to the tax system, largely embracing the budgetary, fiscal, political, and last but not least the state interests, forgetting the citizens and limiting their rights and liberties as the finality of the democratic and progressive economic activities.

In addition to the disservice brought to the citizens' current accounting system, the latter also worsens the investment sphere, highlighting the drastic decrease of the investments generated to a certain extent also by the long recovery periods, being in an interdependence relationship with the lowest depreciation rates.

Another relevant aspect that government administrations do not take into account is that the management must be responsible for a good business management, value creation, and protection for the business, and the state, by its administrative leverage, should to support it and orient it towards performance and profit in such a way as to create the table subject to fiscal consolidation, leading implicitly to the increase of the budget revenues.

The chapter concludes with a set of conclusions, opinions and personal considerations that focus the results of the theoretical study regarding the accounting considered as an informational source for a good economic, financial and fiscal governance of the public enterprise.

Chapter III, entitled "*Implications and debates on the influence of relevant financial and accounting information in the process of assessing the performance of the public enterprise*", is structured in five subchapters dedicated mainly to evaluating the performance of the public enterprise relative to the relevant financial and accounting information.

The Subchapter on fundamentals in the performance assessment of the public enterprise starts with reference information on the assessment of the public enterprise as it is currently presented in the economic circumstances directly linked to the functioning of the financial markets. In the same circumstances, we appreciate that the economic and financial evaluation is considered as a good governance instrument due to the fact that it has a dual role, to provide an overview of the results of the economic management of the public enterprise, the achievement of the strategy, the substantiation of the decisions based on the results of the evaluation, and to help identify new potential resources which, if implemented, generate the increase in the value of the public enterprise.

Through the section we paid attention to the discourse of the main key terms of the scientific research theme, namely the relevance of financial and accounting information – a specific feature of its quality, within which context we outlined the concept of financial and accounting information quality emphasising the fact that the main attribute of financial and accounting information is the very quality of the same, simultaneously meeting several requirements such as: intelligibility, credibility, relevance, and not in the last place comparability.

The study continued with the performance analysis based on the information reflected in the profit and loss account, treating it as a useful informational source when analysing the rentability of the public enterprise which includes all the patrimony flows, and respectively the wealth-generating income and the expenses. By the balance of the profit and loss account is shown the performance of the public enterprise transposed into its capacity to generate in the future cash flows by using the resources it has available. We also paid attention to the study regarding the performance of the public enterprise in relation to its equity, the influence of treasury flows on the performances of the public enterprise and the importance of the information provided by the explanation notes of the annual financial statements.

In the subsection titled “Assessment – a tool for measuring the quality of public enterprise management” we described a new sense of assessment by means of which is determined the performance of public enterprise management in the activity of managing the same and the proper implementing of the mechanisms leading to good governance. Thus, the quality of public enterprise management comes down to assessing the performances of the same by determining the value of the public enterprise at relevant time intervals, thus monitoring the evolution of such value, and thus if the same is positive it results that the governance is within satisfactory parameters, and if negative values are obtained it results that the management did not make pertinent decisions in order to lead the public enterprise to performance and progress.

The section ends with a debate regarding developments and thoroughgoing studies regarding the assessment of the performance of the public enterprise, within which we focused our attention

on the honesty of the performance assessment process and results. Moreover, we identified limitations in the assessment of the performances of the public enterprise, which we mentioned, then ending with a substantial set of conclusions, opinions, and personal considerations.

Section IV titled “Control – an option for highlighting the importance of financial and accounting information and increasing the relevance of the same” starts by presenting the general matters regarding the need for economic and financial control existence and functioning within public enterprises, by which is highlighted the relevance of the financial and accounting information within the activity of assessing the performances of the same. We also presented the importance of the economic and financial control in the activity of assessing managerial decisions as acts of management substantiated and implemented based on the financial and accounting information, the economic and financial indicators analysed individually or in correlation.

The section ends with a subsection dedicated to conclusions and general considerations regarding the influence of the economic and financial control on the relevance of the financial and accounting information, thus trying to add value to the same.

Section V titled “Corporate governance – solution or problem for the performance of public enterprises in Romania” is fully dedicated to a theoretical and empirical individual study for the purpose of identifying the influence of corporate governance on public enterprises, and also on the economic environment.

The section starts with a general presentation by means of which we stated the governance concepts, the evolution of the same on the time axe in Europe and on the national level, and the circumstances generating the emergence of corporate governance. Also, within the preamble to such section we stated the pillar principles of corporate governance, which are inspired mainly from the experience and the good practice of the corporations. Not in the last place, we stated the reason for the implementing of corporate governance in Romania, the same being deemed a possible saviour measure in order to make public enterprises efficient, also holding a significant weight in the assembly of the national economy, within which context the liquidity, the solvency, and not in the last place the functionality of the same are factors of influence in the durability of the national economy that can determine national and even European economic destabilisation. It was also aimed for corporate governance to intervene and limit the negative influences on the economic performances of the public enterprises while removing the dysfunctions in the running of the contract relations created on one hand by gaps in legislation, and on the other hand by the poor management of the public enterprise.

We did not neglect presenting the prospects of the legislative and administrative premises that are decisive for the streamlining of the economic operators by proper governance in order to

reach the goals undertaken on the national level of a stability of the whole economic assembly, and also to obtain a well-balanced state budget.

For a proper assessment characterised by relevance we considered especially the information provided by means of the profit and loss account in direct connection to the information included to activity reports, management reports, etc. In correlation with the same, and also in order to be able to conduct a critical analysis of the influence of corporate governance in Romania both on the level of the public enterprises it is implemented in, but also in view of the public interest, we studied the same fairly broad area, namely transports, on a relevant sample formed of ten units corporate governance is being implemented in. On the selected sample we applied a set of governance criteria defined as following:

- ✚ the improvement of the parameters of the national economy;
- ✚ the reducing/removing of the disruptive factors destabilising performance and competitiveness;
- ✚ the elimination of the dysfunctionalities between the economic entities in the area of the contract relations created between the same;
- ✚ the increasing of the efficiency of the public enterprise;
- ✚ vector of economic recovery;
- ✚ guaranteeing the objectivity and the transparency of the executive and non-executive management;
- ✚ implies care for shareholders' rights;
- ✚ action in favour of the public interest;
- ✚ elimination of the perpetuance of the dysfunctionalities and the imbalances of the economic activity;
- ✚ contribution in the recovery of the economy;
- ✚ indirect participation in ensuring the budget balancing;
- ✚ contribution in ensuring the liquidity and solvency of the public enterprise.

Another approach to performance assessment is as a tool for assessing the governance of the public enterprise as result of the fact that the management permanently needs a realistic image of the quality of the public enterprise governance.

Since performance indicators, both the intermediate ones and the ones in the result, are performance control keys and are based on a set of financial and accounting information characterised by relevance the management has the responsibility to set the satisfaction value threshold, thus creating the possibility to direct the public enterprise towards the aimed direction.

The section ends with a set of conclusions and personal considerations based on the theoretical and empirical individual study.

Within the section VI titled “Positive researching of the assessment of the performances of the public enterprise by means of the financial and accounting information characterised by relevance” we presented the way we conducted the whole research based on scientific criteria, using current methodologies by means of which we identified the manifestation area of the financial and accounting information, its influence on the public enterprise, on the results of the management of the same, and also on the public interest. We also identified the role and the place of the financial and accounting information within the process of assessing the performances of the public enterprise, and also the importance of the relevance of the same. The methodologies we used allowed us to formulate conclusions, opinions and proposals that can determine the increasing of the relevance of the financial and accounting information.

Within the contents of such section we described in details the running of the scientific endeavour that obligates to going through a series of stages of scientific research that are connected between them, cascading starting with prior considerations on the selection of the study theme and ending with the analysis of the data and of the information, the results of which are presented in the scientific research report.

The subsection VI.2. “Reaching the goals of the scientific research by an applied study of the work hypotheses” is the most consistent as regards the applied research aimed at reaching the goals of the scientific research, on which occasion we detailed the methodological endeavour of the scientific research, the purpose, the goals, and the hypotheses of the scientific research, and also the methodology of the same.

Within the presentation of the scientific research based on methodological criteria we presented a substantial qualitative study regarding the importance of the relevance of the financial and accounting information within the context of assessing the performance of the public enterprise, on which occasion we detailed the methodological stages of the empirical research within the process of assessment by financial analysis, and also the using of the Questionnaire as a tool of essence for the purpose of conducting this scientific research, prepared for the purpose of collecting the useful information in order to identify directly from the source the opinions regarding the possibilities to increase the relevance of the financial and accounting information within the process of assessing the performances of the public enterprise and of a good governance of the same.

The next stage described within the contents of this section displays the presenting and processing of the data and information collected, with all of these materialising into an analysis and interpreting of the results by means of a thoroughgoing study of the work hypotheses, checked by means of the cause – effect analysis method. In the end of the section we synthesised a series of limits of the scientific research, but also of interesting research directions.

Section VII titled “Conclusions, personal contributions and considerations in identifying the possibilities to increase the relevance of the financial and accounting information in assessing the performances of the public enterprise, and implicitly of ensuring the good management of the same” presents the assembly of the results of the whole scientific endeavour by presenting the final conclusions, the own opinions and contributions regarding the possibilities to improve the ways of increasing the relevance of the financial and accounting information within the context of assessing the performances of the public enterprise for the purpose of obtaining good governance.

Within the subsection VII.3. “Dissemination of the results of the scientific research” we presented the scientific activity by publications, authored or co-authored books, and also by attending national and international conferences and congresses.

We conducted the applicative studies based on public information on the sites of the public enterprises selected for the study, but also on hypothetical information by means of which we identified phenomena occurring within the conducting of the business of the same.

7. Research boundaries and future research directions

Limits of the research

- The assessment of the performance of both the management team and the public enterprise is significantly influenced by the lack of homogeneity of the methodology employed.
 - Thus, the performance assessment process is under the action of a multitude of influence factors against which we did not identify yet solutions for reduction or removal, and of the same we mention: the professional skills and competences of the assessor, the complexity of the variables considered in the process of assessing the performance, the possibilities for economic growth the public enterprise can use, the position of the assessed public enterprise within the market, the organisational culture, and not in the last place the employees’ system of values, etc., all of which are limits for the increasing of the relevance of the financial and accounting information, of the quality of the assessment, and implicitly of the performances of the public enterprise.
 - In our opinion the influence factors identified as possible to manifest on the process of assessing the performance with immediate impact on the results of the assessment are not controllable, for which reason we felt that the same are determining limitations as regards the obtaining of an assessment of the performances as honest and as true as possible. In addition to those stated, such limitations are generating distortions in the substantiation of the management decisions with impact on the whole governance, on which occasion we are reminding that corporate governance is a possibility for performance of the public enterprise that can be improved, continuously opened to new scientific research of both theoretical,
-

and empirical nature.

Although the specific selection criterion is the main method of interpreting a transaction or other economic events and phenomena, the professional ratiocination still intervenes, which can be a limit or an advantage as regards the financial and accounting information, the relevance of which can be either amplified or reduced.

Starting from the definition of the relevance of the financial and accounting information, namely that it holds predictive capacities and is useful for improving the management decisions that can direct the public enterprise towards performance, and continuing with the circumstances where the performance is being assessed based on the financial and accounting information and on indicators built based on the financial information provided by the financial statements, we feel that the reality presented by the results of the assessment is distinct for each of the users in relation to the interests of the same. Moreover, even the financial statements may present distinct truths adapted either to the expectations of those concerned, or to the professional ratiocination of the decision makers in the financial and accounting area in view of the multitude of the operations in the financial and accounting and fiscal activity, more oftenly encountered being: permissive accounting policies, alternative accounting treatments, the selecting of the assessment and reassessment methods, etc..

Future research directions

- 🧐 The assessment of the performance of the public enterprise brings to the attention of the researchers in the area a new challenge to produce new informational and management configurations reflected by means of the accounting.
- 🧐 The identifying of new possibilities to improve the audit and control methodologies to increase the preventive nature of the same as forms of control.
- 🧐 In order to obtain a higher quality of the economic and financial control activity there are required the developing and strengthening of the same by identifying adequate tools, techniques, methods and methodologies by means of which the control bodies can realistically substantiate their findings, conclusions, opinions, and not in the last place their actions for the remedying of the deficiencies, irregularities, deviations, in order to remove them. All such circumstances created are a reliable way of increasing the relevance of the financial and accounting information, which is useful in assessing the performance of the public enterprise.
- 🧐 Also, the approaching of such area can be a broad research direction, of interest in the economic actuality, which implies a thorough multidisciplinary study in both the theoretical, and the empirical view.

8. Final conclusions

 Within this scientific endeavour, in accordance with the purpose and the goals of the scientific research, we concluded that the dimensions of the financial and accounting information are multiple as can be seen from the following:

- it is a factor of interest in the economic growth of public enterprises, and implicitly of welfare for all the members of the society, and thus a relevant and reliable financial and accounting information obviously supports the action of financing and/or loan granting, which is of essence for investment decisions, with the latter generating a significant economic growth with major impact in ensuring citizens' prosperity;
- it contributes directly to the reaching of the goals of the public enterprise by ensuring the control, the degree of reaching the goals, the effect and the liability by cost centres, on which occasion new internal financial resources, losses or uneconomical expenses can be identified. Thus, the financial and accounting information provided by contemporary accounting directs the management of the public enterprise towards a distinct forecasting management by means, resources, results, and not in the last place consequences of the economic phenomena;
- as a shared language in the business area it has the capability to continuously adapt itself to the dynamics of the economic area generated by the amplitude of the transformations associated with the globalisation on one hand, and with the technical and scientific advance on the other hand, also allowing to realistically and transparently know the economic universe of the public enterprise;
- the financial and accounting information is the basic matter in any form of assessment used in order to determine the realistic, objective and useful condition of a public enterprise at a certain time, and moreover the relevant financial and accounting information has a major impact on the results of the assessment, within which context we feel that the assessment of the performances on the levels of the business sectors or segments is directly connected with the quality of the assessment of the performances of the public enterprise.

 The analysing, understanding of the economic and legal phenomena occurring on the level of the public enterprise, and also the substantiation of the decisions, are supported by the informational system created by the accounting, premises favourable to the increasing of the value of the financial and accounting information resonated by its own cognitive value, but also by the increased volume it holds in the aggregate informational volume.

 The approaching of the accounting along with the internal control, which is formed of

internal audit, economic and financial control, etc., leads to a result of the dual relationship between the two activities in the perspective of the practice, but also as disciplines in the theoretical perspective. Thus, between the two concepts, the one of accounting and the one of control, a mutual support exists that provides the users with financial and accounting information as correct as possible and checked by means of an interdisciplinary approach, reducing the influence of the professional ratiocination applied from one direction only. We mention that as shown by the accounting theories and also by the national and international practices the accounting systems are perfectible, and they are not characterised by idealism.

📖 The informational system created by the multitude of the information of economic and financial nature is part of the flow of theories and concepts that keeps alive the studied area, directed towards the assessment of the performance of the public enterprise. The dissemination of the financial and accounting information on the corporate management level answers to the concept regarding the shareholders' right to be informed, but the dissemination of the financial and accounting information is done in the spirit of the concept of financial reporting by the legal obligation to conduct annual audits of the same.

📖 Between the corporate governance and the relevant financial and accounting information a bidirectional relationship is created with the two influencing each other, and thus the relevance of the financial and accounting information increases under the conditions of the corporate governance that needs to permanently answer to two fundamental problematiques such as the way the public enterprise is being managed and how an economic and financial control is ensured, and within the context of substantiating the decisions and operationalising the same the relevant financial and accounting information determines a good governance by which are ensured both the protection and the harmonising of the economic, social and fiscal interests. We specify that the fiscal authorities are showing increased interest for the financial and accounting information for the purpose of conducting an efficient control of the correctness of the taxable bases, of the taxes, duties and contributions assimilated to the same.

📖 Starting from the theory that the accounting system, and implicitly the financial and accounting informational system of a public enterprise, are under the influence of a set of factors, of which the most relevant are: the legal system; the financing manner; the fiscal system; the inflation level; the political system; the economic environment, etc., we are highlighting the fact that the fiscality is a factor of influence on the financial and accounting information within the context of corporate governance.

📖 The management should be responsible for the proper managing of the business, the creation of value by the same, and also a defender of the same, and the state by the administrative levers it has available should support and direct them towards performance and profit so that a mass to be

fiscalised exists, thus leading to the increasing of the budget revenue.

📖 The governance of the public enterprise can obtain performances if the executive and non-executive management of the same has actual, reliable, accurate financial and accounting information, but especially characterised by relevance for the user of the same, as result of the fact that the purposes of the financial and accounting information users are different.

📖 Financial statements are one of the most important informational bases of the public enterprise, which by means of the financial reports provide historical financial and accounting information useful for conducting comparative analyses by the time axe, planned vs. obtained, but also allow the comparative analysis of the results obtained by the public enterprise as compared to the results of other economic entities in the same or similar areas.

📖 The state administration should focus on actions for freeing and protecting the accounting from its vitiating by means of fiscality. Moreover, there should be eliminated the variable financial incentives in relation to the “achievements” obtained on the occasion of conducting fiscal inspections, and also the changing of the mentality of the control bodies to eliminate their “aggressiveness” in approaching the control and increase the objectivity and the verticality of such control bodies.

📖 One of the assessment methods used for the interest of external users or for public interest is the assessment of the public enterprise by accounting expert examination and is based on the annual financial statements, the auditors’ report, statements of claims, the censors’ report and the regulating and legislative documentary basis in force. Thus, the responsibility for the contents of the documents provided to the assessor by the enterprise assessed is on the side of the management of the same. Under the conditions as stated the financial and accounting information made available for the assessor is the basic matter useful for the process of assessing the performance, being easy to notice the fact that the relevance of the financial and accounting information is within the sphere of the management, but the beneficiaries of the quality of the relevant financial and accounting information are both the external users and the internal users.

📖 The assessment of the quality of public enterprise management comes down to assessing the performances of the same by determining the value of the public enterprise at relevant time intervals, thus monitoring the evolution of such value, and thus if the same is positive it results that the governance is within satisfactory parameters, and if negative values are obtained it results that the management did not make pertinent decisions in order to lead the public enterprise to performance and progress.

📖 In connection with the subject matter of the scientific research regarding the relevance of the financial and accounting information it is noted that the same directly influences upon the result of the assessment of the performance of the executive and non-executive management of public

enterprises, and implicitly upon the remuneration of the same, within which context is highlighted the need to increase the relevance of the financial and accounting information.

📖 From the empirical research on the assessment of the performances of the management of public interest enterprises we concluded that the assessment of the management performances on the public enterprise level is not done in accordance with the legal provisions, and is not based on scientific criteria either, and such assertion is justified as following:

- ✚ from the legal perspective the document does not include the mandatory elements provided for by the specific legislation in force, namely it does not present the structure of the remuneration and the weight of the fixed and variable components, although from the title of the document results that the same are the purpose of preparing it; it does not include performance criteria by means of which would be “substantiated the variable component of the remuneration, the relation between the performance obtained and the remuneration; [...]”¹¹;
- ✚ from the scientific perspective we note that within the contents of the document concerned there are no indicators to allow assessing the potential of the general manager and of the management team, being mostly based on result indicators, which are also not complete, characterised by relevance, which fact is highlighted by the inexistence of the indicators of investment nature, although the whole sector of transportation is lacking serious investment to serve the society as the studied public enterprises themselves have for purpose to satisfy the public interest.

📖 The management by means of the system of budgets connects two distinct elements that are complementary in action and management results, namely the system of budgets and the budget control. The advantage of such assessment, monitoring and management option arises from the fact that by means of the assembly of the techniques employed short- and medium-term forecasts are being determined which are applicable for the governance of the public enterprise and for comparing the results obtained. Thus, the management by means of the system of budgets is a useful tool for the governance of the public enterprise requiring the consolidated implementing and the developing of a proactive policy. Moreover, it allows the management to monitor the activities both by the vertical management ↔ activity centres, and by the horizontal structures functions, so that by relating it to the particularities of each activity it makes available for the management capitalising financial and accounting and economic information, thus supporting a good governance.

📖 The action of the economic and financial control is unlimited within the sphere of the

¹¹ art. 55, G.E.O. no. 109 of the 30th November 2011 regarding the corporate governance of public enterprises (updated), M.O. no. 883 14th December 2011;

managing of the public enterprise, being possible to exercise it in any business sector of the same. The control is the main attribute of the management, supporting the same in improving the decisions within a unitary and overall context, although the actions taken are individual. It has to be noted the fact that, irrespective of the organising tier of the public enterprise, the control is incorporated into the management structure. Thus, the economic and financial control can be deemed a means to ensure the reliability of the financial and accounting information as revealed by the cases and the practical applications presented within the contents of this scientific research.

📖 Since the control bodies have for main source of information the accounting system (accounting logs, syntheses, reports, balances, statements, account sheets etc., and not in the last place the financial statements) it is absolutely required for them to be provided with correct, realistic, pertinent financial and accounting information for the purpose of usefully informing the executive and non-executive management.

📖 Good international practice impressed on the Managerial Internal Control the managerial function and not the option to check or assess, and thus by the coherent operation of the same the management of the public enterprise becomes aware of the deviations of the results obtained from the proposed targets, which context is favourable for the establishing of corrective actions connected with the causes that generated such deviations.

📖 We feel that an acception in the control area that is generous and also important for the scientific research is the control of the performances, which can be materialised by Performance Control Reports by means of which those conducting the control are expecting a synthesised information, while those being controlled are particularly interested in the factors disturbing the activity, which could generate negative effects on the performance.

📖 On the level of the public enterprises studied, belonging to the transportation sector, and also by extrapolating to the macroeconomic level, also including here the public interest connected with the satisfaction of the social component, the bringing in of corporate governance has not until now reached its goals since of a number of twelve criteria that are specific for the assessment of the results of corporate governance in Romania, assessed on a sample of ten public enterprises selected from the most representative ones, the same obtained a critical level in a percentage of 59%, a medium level in a percentage of 31%, and only a percentage of 10% was obtained on the high assessment level. We also feel that from the perspective of the profit corporate governance did not have a positive influence on the public enterprises in the transportation sector, but also did not answer the public interest as expected by the interested partners, on one hand the state where it is either a sole shareholder, or a majority shareholder, and on the other hand the social structure.

📖 Corporate governance failed in Romania as result of the fact that the operation principles of the same were either not implemented, or poorly implemented. The principle most obviously not

observed is the one of risk management. We can say that the failure of corporate governance in Romania is obvious if we are looking at the overall economic and social situation, consequences fully felt by the employees, who are continuously exposed to the risk of unemployment, often materialised in the loss of their savings or in their financial insecurity, these being only two issues noted without looking too closely to the social component.

📖 Starting from the purpose of the scientific research, which is to identify the possibilities to increase the relevance of the financial and accounting information within the process of assessing the activity of the public enterprise, from the comparative analysis of the powers of the executive management in relation to the goal of the internal audit defined as being to improve the management by the insurance activity and the counselling activity, we find that the interference of the audit in the corporate-type governance is total. Currently on the national level there is no body with competences regarding the assessment of the value added by the internal audit actions, such activity being only assessed by the supervisory authority from the perspective of the compliance. Thus, a vicious circle is creating setting the internal audit face to face to the management, being created two directions of divergence between the same, as following:

- ✚ either in the case where the internal audit identifies far reaching problems or irregularities they are in impossibility to have a finality in agreement with the management since the same is directly responsible for the deficiencies;
- ✚ or in the case where the management is not satisfied with the quality of the exercising of the internal audit meaning that the same is unable to provide an improvement of the management by means of the recommendations made it is still without levers for taking actions against the head of the audit structure since the same can only be replaced with approval from the supervisory authority, which is often reserved when it comes to such requests because they are only assessing the compliance and not the value the internal audit has the capability to create.

9. Personal considerations and own contributions

📖 The current economic, social, institutional conditions, and not in the last place the complexity of the activities of the public enterprises under competitive economic circumstances with major influences on the managerial decisions, require renouncing the routine and obligate to identify new possibilities to increase the relevance of the financial and accounting information within the context of assessing the performances based on scientific methods and techniques for the purpose of knowing the economic reality of such public enterprises, and also the determining of the causality connections between the economic phenomena and the economic and financial condition of the same.

 From the results of the scientific research from both the theoretical and methodological perspective and the applicative perspective we managed to highlight the fact that the amplifying of the relevance of the financial and accounting information within the assessment of the performances of the public enterprise can be done by means of a series of actions possible to take into practice, such as:

- since the financial and accounting information is the main tool by means of which all the economic and financial activities can be controlled and ordered it is required to permanently improve the means and the techniques for the collecting, processing, archiving, providing of the data and the information made available for the users;
- a relevant financial and accounting information actively contributes in the conducting of an assessment of the performances of the public enterprise as realistic, objective, and not in the last place useful as possible, while depending on the assessment method employed we can obtain a superior turning to value of the financial and accounting information assigning to the same the relevance expected by the user of such assessment, for which reason we feel that the assessment of the performances is in a relationship of bidirectional influence with the relevant financial and accounting information.

 This research emphasises the fact of directing a public enterprise towards good governance by creating within the same an adequate Managerial Informational System formed of all the elements of decision-making and informational nature by means of which is ensured the efficient and effective running of the managerial processes and relations in direct interdependence with the relevant financial and accounting information in its capacity as matter of the existence and operation of an informational system able to accomplish a set of functions such as the documentary one, the decision-making one, the operational one, and not in the last place the educational one. Also, the economic actuality shows a deep need for the development and strengthening of an organisational culture focused on the directing of any public enterprise towards good governance.

 The employing in the carrying on of the economic and financial activity of the public enterprise of performing IT infrastructure characterised by flexibility, scalability, sturdiness, easy operation and management, with the capability to rigorously process the financial and accounting information entered to the information circuits and flows so that the results of the same are reliable, realistic and of maximum accuracy.

 The independent action of the various forms of control distinctly approaches the economic and financial deviations that are considerably diverse, but there are also areas where such controls are overlapping, for which reason in our opinion the results of the controls could be treated in a consolidated way in order to avoid the repetitive occurrence of the economic and financial deficiencies. Moreover, such forms of control are manifesting themselves differently from the

methodical perspective and in time, but there is an area where the purposes of the same are interfering, namely the prevention area. The influence and the action and interaction relations created by the results of the internal and external economic and financial controls exercised on the activity of the public enterprise from the perspective of the financial and accounting information as “basic matter” in the control and business management activities are directing such public enterprise towards the increasing of its performance. As result of the empirical study conducted during the scientific research we noted that the financial and accounting information is a representative portion of any control activity, but also of the whole activity of the public enterprise, including the decision-making process, within which context we outlined several personal opinions:

- ✚ the early signs of the occurrence of deficiencies in the economic and financial activities are received by the public enterprise mainly from the internal control structures, and in subsidiary from the external control structures;
- ✚ the relevance of the financial and accounting information is certainly reflected in the quality of the control act, for which reason we are emphasising the fact that the forming of an actual image of the economic and financial condition of the public enterprise should be based on authentic, true, reliable and complete sources;
- ✚ the relevant financial and accounting information contributes in the increasing of the quality of the control activity determining a good governance of the public enterprise by the implementing of pertinent economic and financial decisions or of legal decisions resulting from the realistic informing of the executive and administrative management;
- ✚ the contribution of the financial and accounting information in the reaching of the goals and the targets of the public enterprise is turned to value by the using of the same within the control of the economic and financial activity on one hand, and on the other hand for the determining of the effects in relation to the degree of liability by activities, functions, work places, easy circumstances for identifying the internal resources, the damages, the uneconomic expenses, without limitation;
- ✚ considering that the financial and accounting information travels in various forms on all the tiers of a public enterprise, and moreover suffers various processing or forms parameters in economic and financial indicators of interest we feel it is important to only integrate to the financial and accounting information circuits and flows created the accounting and financial information characterised by relevance, without distorting or overcrowding with contents the documents of interest for the management.

📖 The dynamics of market economy and of the economic circumstances created on the public enterprises require a unitary approach of the economic and financial control with clear setting of the area subject to checking, of the manner of exercising, of the purpose and of the results of the control

actions so that the interests of the state do not conflict with the actions and the interests of such public enterprises.

📖 The economic and financial control should meet certain requirements and conditions such as: unitary, democratic, constructive nature, and also be democratic, operative, and not in the last place educational, for which reason it must be organised within a unitary system supported by an adequate legal system formed of regulating documents regarding: the organising of the internal and external control structures for the public enterprise; the legislation meant to set technical matters that are specific for the subject matter of the control, mentioning here the fiscal legislation and not in the last place the regulation of the organisational forms that are specific for the control activity.

📖 From those presented during the scientific research results that the highlighting of the financial and accounting information and of the increasing of the importance of the same can be achieved by means of the economic and financial control, both internal and external, but all of these can be deemed possible at a reasonable quality as result of the fact that in a general approach the economic and financial control is limited by a series of factors of influence being exercised over the same from its very conception. Thus, the limits of the economic and financial control can be generated by: human errors, abuse of authority, limiting of the independence in exercising the job duties; frequent changes to the internal and external environment of the public enterprise, inadequate control procedures, the costs associated with the internal control, etc.

📖 The obtaining and maintaining of the competences of the corporate management vested with the managing of the public enterprise should be directing their attention to the following aspects:

- ✚ to be aware of its role within the public enterprise, and at the same time have a participative contribution in the development of the national economy and implicitly of the public interest;
- ✚ to understand that the activity they are carrying on within the public enterprise should meet three requirements of essence: quality, ethics, education;
- ✚ to understand the key terms associated with the activity within the public enterprise, namely efficiency, effectiveness, economy, performance, assessment, control, decisions, and to also implement them. The public enterprise should also enjoy a coherent, continued, qualified management stable when facing changes of a political nature.

📖 As a general conclusion, currently corporate governance in Romania has not reached its proposed goal and does not have the capability to, by its actions and decisions, refine and improve the financial and accounting informational system in order to obtain relevant financial and accounting information to significantly contribute in: the increasing of the quality of the decision making; the increasing of the quality of the management overall; the correct remuneration of the executive and non-executive management selected following the corporate governance criteria.

Curriculum vitae

PERSONAL INFORMATION **Monica Petruta Maaliky**

📍 Doamna Ghica 12, 022834 Bucuresti (Romania)

📞 (+40) 726 724 147

✉️ monica.maaliky@ascentsys.ro

WORK EXPERIENCE

01/06/2016–Present	Accounting manager
Ascentsys SRL, Bucuresti (Romania)
01/07/2010–31/05/2016	Economist
Ascentsys SRL, Bucuresti (Romania)
30/07/2007–01/07/2010	Economist
FMK Servicii SRL, Bucuresti (Romania)
14/07/2003–30/07/2007	Office clerk
Inspectoratul Teritorial de Munca Ilfov, Bucuresti (Romania)

EDUCATION AND TRAINING

2013–2015	Master's degree - Financial Management and Audit
"Dimitrie Cantemir" Christian University, Bucharest (Romania)
2006–2008	Master's degree - Business Law
"Dimitrie Cantemir" Christian University, Bucharest (Romania)
2001–2006	Bachelor's degree - Economist
"Dimitrie Cantemir" Christian University, Bucharest (Romania)
1994–1998	High School Diploma
Scoala Centrala, Bucharest (Romania)
2016–2018	Internship in order to obtain the status of Expert and Licensed Accountant
CECCAR Bucuresti
2016–Present	Internship in order to obtain the status of Financial Auditors
Chamber of Financial Auditors of Romania

PERSONAL SKILLS

Mother tongue(s) Romanian

Foreign language(s)	UNDERSTANDING		SPEAKING		WRITING
	Listening	Reading	Spoken Interaction	Spoken production	
English	B2	B2	B2	B2	B2
French	A2	B1	A2	A2	A2

Levels: A1 and A2: Basic user - B1 and B2: Independent user - C1 and C2: Proficient user
Common European Framework of Reference for Languages

- Job-related skills**
- analysis and synthesis skills in mathematical calculations, various reports, business plan
 - organizational planning and overall vision of the functional departments within the economic unit

Digital skills	SELF-ASSESSMENT				
	Information processing	Communication	Content creation	Safety	Problem-solving
	Proficient user	Proficient user	Independent user	Independent user	Independent user

Digital skills - Self-assessment grid

- Other skills** Participating in other open lectures: writing and publishing the following articles:

Victor MUNTEANU, Professor Ph.D. "Dimitrie Cantemir" Christian University, Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște - „*Financial Management of Economic Entity from the Perspective of Alternative Approach*” in „*Academic Journal of Economic Studies*” Vol. 2, No.4, December 2016, pp. 57–67 ISSN 2383-4913, ISSN On-line 2457-5836 http://www.ajes.ro/wp-content/uploads/AJES_article_1_76.pdf

Victor MUNTEANU, Professor Ph.D. "Dimitrie Cantemir" Christian University, Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște – “*Application Of The Sampling Selection Technique In Approaching Financial Audit*” in „*Academic Journal of Economic Studies*” Vol.4, No. 1, March 2018, pp. 123–132 ISSN 2383-4913, ISSN On-line 2457-5836 http://www.ajes.ro/wp-content/uploads/AJES_article_1_154.pdf

Monica Petruța ZAMFIR (MAALIKY), drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște, Cristian Florian FLOREA, drd., Universitatea "Valahia" Târgoviște - „*The Budget - Reference System in Assessing the Performance of the Public Enterprise*” in „*Academic Journal of Economic Studies*” Vol. 5, No. 2, 2019 in process of being published

Co-author of two specialized books :

Financial accounting of the enterprise Financial accounting / Victor Munteanu (coord.), Marilena Zuca, Rodica Munteanu, Mirela Niculae, Monica Zamfir (Maaliky), Marius Moscu, Mariana Burlacu – 5th Issue, revised– Bucharest:

Editura Universitara, 2017, ISBN 978-606-28-0655-2.

Financial Accounting Audit: concepts, methodology, regulations, practical cases / Marilena Zuca, Rodica Munteanu, Monica Zamfir (Maaliky), Marius Moscu, Camelia Nedea – 4th Issue, revised and added – Bucharest:

Editura Universitara, 2017, ISBN 978-606-28-0658-3.